

La

Passio' 7 Mort
de
N. S. J.-C.

28

ARCHIVO DRAMATICO-MUSICAL

Boters, 7 y 9, 4.º

LA. PASSIÓ Y MORT
DE

NOSTRE SENYOR JESU-CRIST

DRAMA SACRO EN CINCH ACTES Y VUIT QUADROS

CONFORME SE REPRESENTABA

EN LO GRAN TEATRO DEL LICEO DE BARCELONA

baix la direcció del malográt primer actor

DON JOAQUIM GARCÍA PARREÑO

y aumentada ab

LA CONVERSIÓ DE LA SAMARITANA

Anon

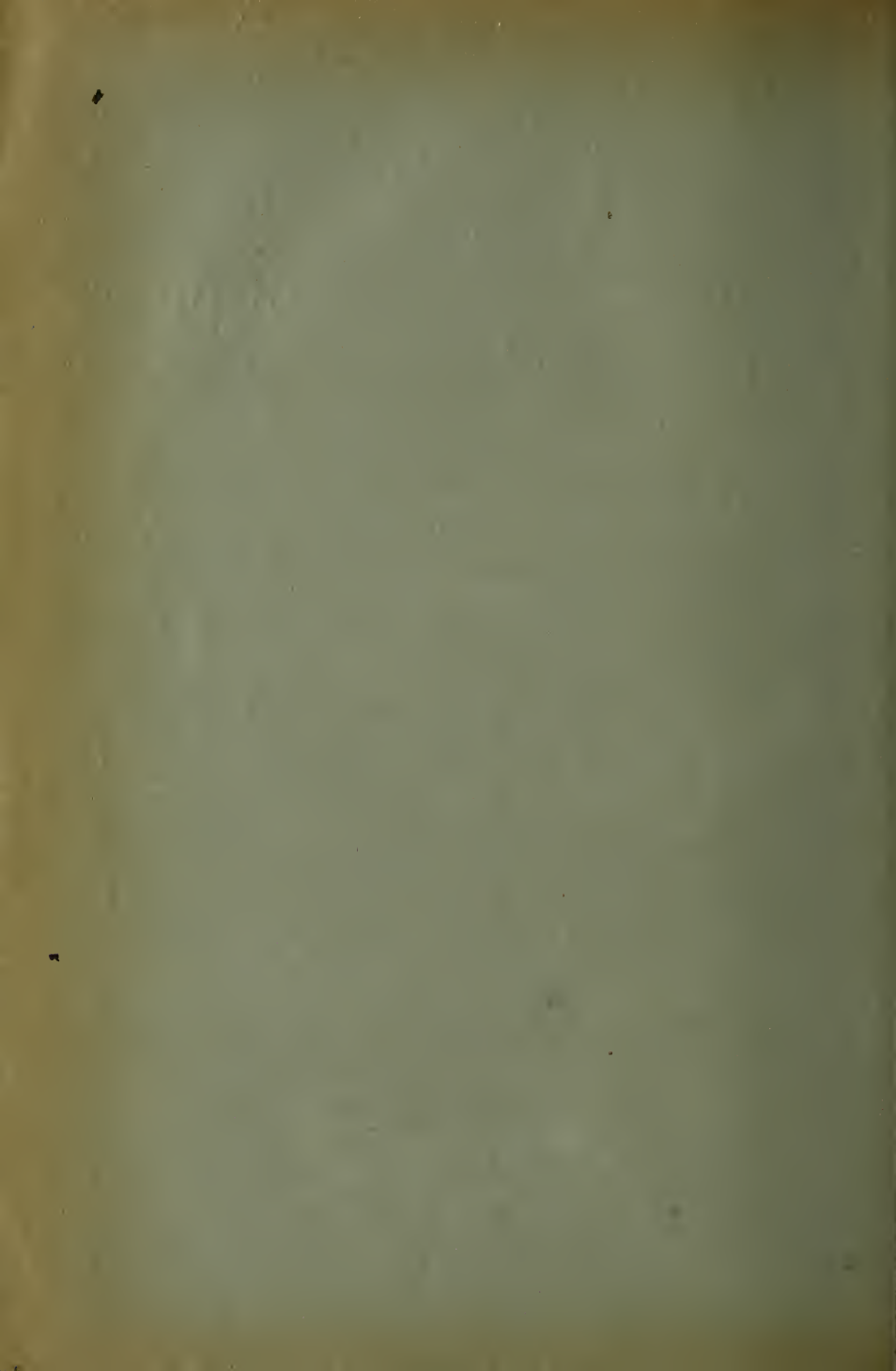
DOS PESETAS

BARCELONA

TIPOGRAFIA ESPANYOLA

carrer del Hospital. núm. 87.

1887.

LA PASSIÓ Y MORT
DE
NOSTRE SENYOR JESU-CRIST

DRAMA SACRO EN CINCH ACTES Y VUIT QUADROS

CONFORME SE REPRESENTABA

EN LOIGRAN TEATRO DEL LICEO DE BARCELONA

baix la direcció del malograt primer actor

DON JOAQUIM GARCÍA PARREÑO

y aumentada ab

LA CONVERSIÓ DE LA SAMARITANA

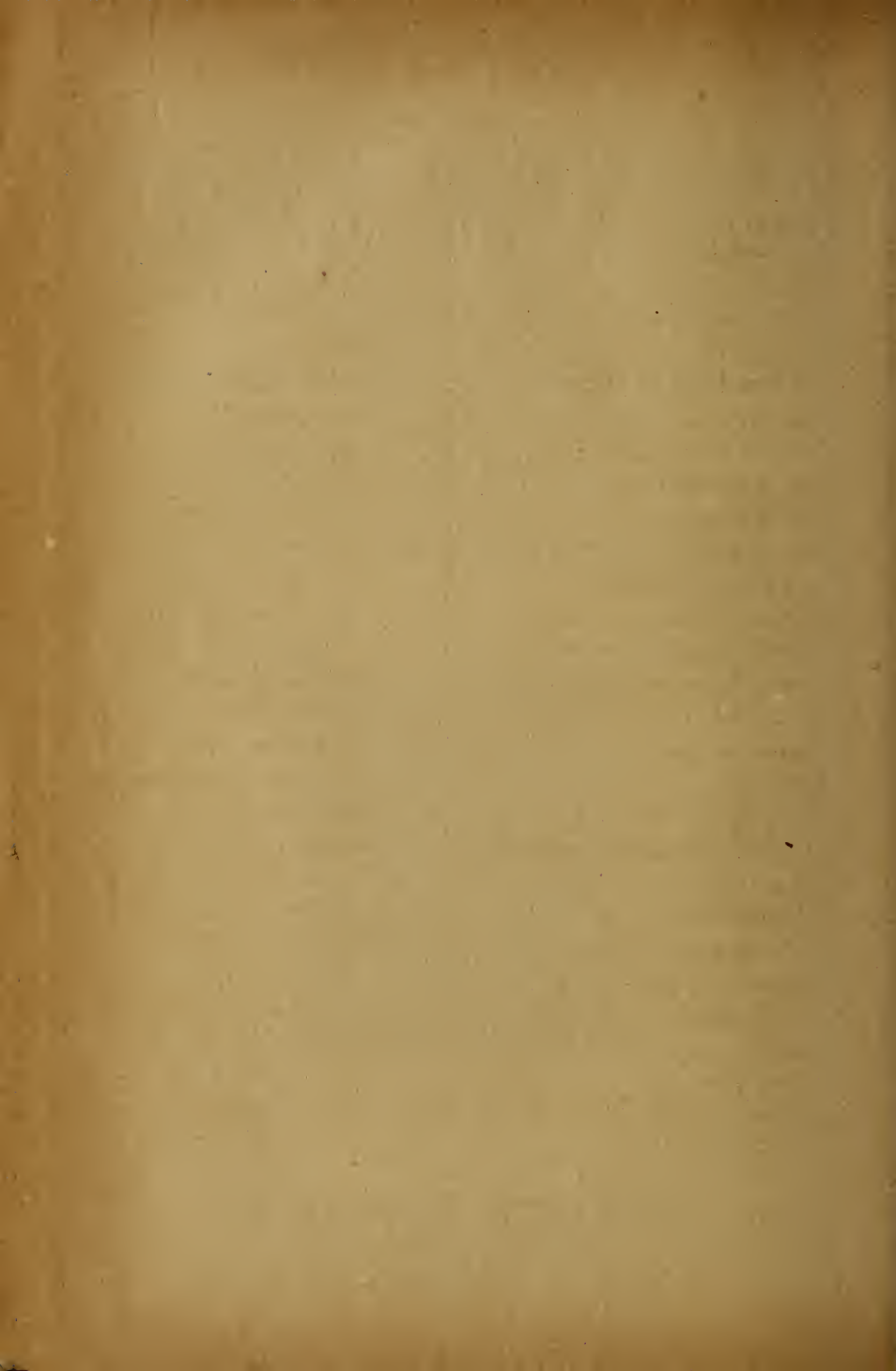

BARCELONA

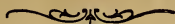
TIPOGRAFIA ESPANYOLA

carrer del Hospital, núm. 87.

1887.

PERSONATJES.

Jesús.
S. Pere.
S. Joan.
S. Jaume major.
S. Andreu.
S. Jaume menor,
S. Felip.
S. Judas Tadeo.
S. Bartomeu.
S. Tomás.
S. Mateu.
Judas Iscariot.
Maria Santíssima.
Sta. Magdalena.
Sta. Maria Salomé.
Sta. Maria Jacobé.
Samaritana.
Faluel.
Abdias.
Quatre ciutadans.
Longinos.
Verónica.
Mossa de Pilat.
Dos donas.
Gamaliel.
Joab.
Sayons.
Música.

Caifás.
Anás.
Abdaron.
Benjamí.
Pilat.
Herodes.
Roboan.
Malcus.
Simó.
Un escuder.
Un criat.
Un dimoni.
Quatre sayons.
Dos testimonis.
Tres soldats.
Maurici.
Quatre àngels.
Joseph de Abarimatea
Nicodemus.
Centurió.
Pregoner.
Simó Cirineu.
Bon lladre.
Un oficial.
Poble dels dos sexes.
Mal lladre.
Soldats.
Dimonis.

REPARTO

Jesús.....	Sr. Parreño.	Abdaron.....	} Sr. Castelló.
S. Joan.....	» Fuentes.	Nicodemus.....	
S. Pere.....	» Torrembó.	Benjamí.....	} » Puchol
Judas.....	» Arolas.	Josep.....	
Caifás.....	» Rodríguez.	Malcus.....	} » Rondoni.
Anás.....	» Llimona.	Ciudadá.....	
Pilat.....	» Tutau.	Criat de Simó.....	
Herodes.....	» Muñoz.		
Longinos.....	» Coca.	Ciudadá 1.er.....	} » Milá.
Simó Leprós.....	» Keyer.	Sayó 1.er.....	
		Roboan.....	
S. Jaume major.....	} » Torres.	Abdías.....	} » Foguet.
Sayó 4.....		Ciudadá 2.....	
S. Tadeo.....	» Ramis.	Bon lladre.....	
S. Mateu.....	} » Guillen.	Oficial.....	} » Tomás.
Testimoni.....		Centurió.....	
S. Felip.....	} » Pujol.	Ciudadá 3.er.....	} » Reguan.
Sayó 3.....		Cirineo.....	
Dimoni.....		María.....	} Sra. Perez (V.)
S. Tomás.....	} » Diaz.	Samaritana.....	
Mal lladre.....		Magdalena.....	» Juanin.
S. Jaume menor.....	} » Casaván.	Verónica.....	» Roig.
Escuder de Pilat.....		Salomé.....	» Castaños.
Trompeter.....		Jacobé.....	»
S. Bartomeu.....	} » Jové.	Mossa de Pilat.....	» Perez (C.)
Sayó 2.....		Dona 1. ^a	» Casellas.
Joab.....		Dona 2. ^a	» Papell.
		Angel 1.er.....	» Carcasona.
S. Simon.....	} » Hidalgo.	Angel 2.....	Srta. Guerra.
Gamaliel.....		Angel 3.....	
		Angel 4.....	

ACTE PRIMER

QUADRO PRIMER

Conversió de la Samaritana.—Conversió de la Magdalena.—Entrada de Jesús en Jerusalem.

ESCENA PRIMERA

Campinya de viatge al foro, al centro un pou y al costat una roca per assentarse Jesús.

JESUS, JUDAS, S. PERE y S. JOAN.

JESÚS. Cansat estich del camí,
reposar voldria un poch
prop de esta font de Jacob,
y assentarme vull aquí.
Que una Ovella desgarrada
ha deixat lo meu Remat,
y del Llop encarnissat
perilla ser devorada.
Y per ser jo lo Pastor
tan zelós de mas ovellas,
voldria que totas ellas
coneguessen mon amor.
Y persó vull aguardar
á una ánima pecadora,
que en est pou, antes de una hora;
de l' aygua vindrá buscar.
Vosaltres podeu anar,
Deixebles á la ciutat,
que estich molt enamorat
de aquesta ánima salvar.

JUDAS. Mestre, men vas á comprar,
per menjar alguna cosa,
y pues jo porto la bóssa
men' comenso á encaminar.

Los deixebles sen van y va surtint la Samaritana y encaminantse al pou ab lo canteret del aygua.

JESÚS. Deu vos vulla encaminar.
S. PERE y S. JOAN. Cumplias vostra paraula.

JESUS. Deu te quart, Samaritana
y t' preserve de pecar:
si l' aygua me vos donar,
beuría de bona gana.

SAM. Ay! Aygua á mi 'm demanau!

ésta tan mal no se emplea,
perque Vos sou de Judea
y jo só Samaritana.
Ja sabeu de molts anys ha,
que per Lley nos' es vedat
lo tractar y contractar
Jueus ab Samaritans.
Guarden que no us fassa mal
la aygua que yo os donaré;
que primer la llansaré
antes que no faré un tal.

JESÚS. ¡Oh dona si coneixias
al que vuy aygua t' demana!
Jo crech que de bona gana,
á mi la demanarias:
Perque la aygua clara y pura
jo sol te la puch donar,
perque desitjo salvar
á tú y á tota criatura.

SAM. Vos donarme l' aygua á mí?
y com la pensau haver,
sens tenir lo menester
pera tráurerla de aquí?
Sou vos major per ventura,
que nostre Pare Jacob,
que bebia de aquest lloch
y de esta aygua clara y pura?
JESÚS. Dona, aqueixa aygua no fa
lo efecte que la mia ha fet,
quin beurá no patirá
may mes de mundana sét.

SAM. Jo pues vos prech, camarada,
tal aygua me vullau dar,
perque no haja de tornar
á tráurerla altra vegada:
Que cert estich ja cansada
de tant anar y venir,
y si aixó podeu cumplir
viuré jo molt descansada.

JESÚS. Vésten donchs á la tua casa,
y ab ton marit pots tornar,

perque als dos puga ensenyar
lo amor que uste lo meu Pare.

SAM. Jo Senyor, marit no tinch,
ni ab home so desposada,
y aixis visch allibertada,
y ahont me plau vaig y vinch.

JESÚS. Ja se que dius veritat,
que ab l' home que t' ha gosada,
no hi estás tú desposada,
y tots viviu en pecat.

SAM. Diugame Senyor, si os plau:
seriau algun Profeta.

que la vida que jo he feta
punt per punt me endevinau?

Ab las rahons que donau,
com á Persona Divina,
y ab vostra Sabia Doctrina
lo meu cor illuminau:

las vostres veus me enamoran,
penetran tots mes intents,

y també mos sentiments,
divina dolsura logran;

y de un celestial ardor
apar me veig abrasada.

Dichosa hauria jo estada
de servir al Criador!

Digaume si os plau, Senyor,
quant vindrá nostre Mesías,

que ha de venir, diu Elías,
per remey del pecador.

Diuhem que se ha de encarnar
al ventre de una donzella,

y après de haber parit ella,
Verge y pura ha de restar.

Y per so os vull suplicar
ab humil veu, y perfeta,

que digau puig sou Profeta
eix Mesías quant vindrá?

Y si jo fos tan ditxosa,

que ab mos ulls lo pogués véurer,
á sos peus, habeu de créurer,

me postraria gojosa.

Perdó li demanaria

de mas culpas, y error,

y tot altre pecador,

jo crech, lo mateix faria.

JESÚS. Ja, dona, inspirada estás

del llum del divino Amor,

que jo só lo Salvador,

y l' Mesías que dit has.

Jo, filla mia, so aquell,

que per salvar á tot hom,

he volgut baixar al Mon,

y morir per amor de ell.

Ja tu present aquí veus

al que han de crucificar

dins poch dias, y clavar

en una creu los jueus.

Jo so aquell que ha de morir,

per ta ánima salvar,
y tú no me has volgut dar
de l' aygua que te demaní.

SAM. ¡Oh descuidada de mi! *(se agenolla)*
que lo cor ja meu dictaba,
que ab lo Salvador parlaba
cuant vostra cara mirí!

Perdoneu, pues, mas ofensas,
donaume á besar los peus,

que han de clavar los jueus
per ser mas culpas inmensas.

Aygua me haveu demanada,
jo os lo demano, Senyor,

que sóu font de tot amor,
confío m' será otorgada.

Y desta ma gran errada
demano á Deu lo perdó;

vinga la benedició

de vostra má consagrada.

Cristo li dóna la benedició

y alsa la Samaritana.

JESÚS. Ja filla, estás perdonada

per tan gran contrició,

y la benedició

de mon Pare te he donada.

SAM. Senyor meu, jo vos suplich,

puig me habeu feta tan digna,

que en ma Casa, be que indigna,

vulgau sopar esta nit.

JESÚS. No puch acceptar l' convit

y de tú me despedeixo,

filla mia, t' adverteixo,

no me tingas en olvit.

Sen va Cristo y queda la Samaritana des-
sentse los flocks y galas tot dihent los
versos.

SAM. ¡Oh Galas mal empleadas,

que la trista ánima mia

enllasavau cada dia,

ja no sou de mí estimadas! *(llansa)*

Puig fins aquí sou estadas

causa de ma perdició.

desde aquest punt faré jo

que de mí siau llansadas. *(llansa)*

¡Oh cabells que tots lo dias

adornava ab presumció,

be podeu ara, ab rahó,

secar las llágrimas mías!

Pompas vauas, deshonestas,

que mil ánimas perdíau,

y tan profanas eixíau

per las plassas y finestras:

Desde esta hora promptament,

no m' tindreu mes enganyada

perque estich predestinada

pera Deu Omnipotent.

Mutació.

ESCENA II.

Sala llarga. Tocado. — Assientos.

MAGDALENA.

Fins á quant ha de durar
la ingratitut de mon cor?
Anima mía, en qué pensas?
ja bastant temps fa que dorms.
Temps es que despertias ja
del funest y pesat son
en que fins ara la culpa
te ha tingut tant sens recort.
Jo, la més ingrata dona
de quantas conté lo món,
ofenguí ab ma mala vida
á aquell que la dona á tots:
y habent de ser agrañida
á tants excessius favors
com á sa lliberal ma
mon cor se mira deudor,
may los he regoneguts,
ans be ab gran dissolució,
á vista dels beneficis
fou ma ingratitut major.
Pero ja, Deu meu, mas culpas
de vos esperan perdó.
si es que de ellas en descompte
preneu mon llanto y mon plor. (*Llum*
Mús. Si de tas graves culpas *elétrica*.)
rentada quedar vols,
busca á Cristo, que ell es
de las mes. claras aguas viva font.

MAG. Veu que suspensa me tens
ab ton accent armoniós,
no me dirás á qui dech
aquest alivio y consol?

Mús. A Cristo que ab carinyo
de tots mals se condol
y te avisa que l' busques
com á ovella perduda son pastor.

MAG. Ja de buscarvos, Deu meu,
faig ferma resolució;
pero de quina manera
vos he de buscar, Senyor?

Mús. Ab dolor.

MAG. Qui á vos me farà encontrar?

Mús. El pesar.

MAG. Qui m' portará á ta presencia?

Mús. Penitencia.

Cerca tindrás la clemencia.

MAG. Cerca tintré la clemencia.

Mús. De ton Deu y Redentor.

MAG. De mon Deu y Redentor.

Mús. Si es que empreneu de tot bon cor.

MAG. Pues ja emprenc de tot mon cor.

Mús. Dolor.

MAG. Dolor.

Mús. Pesar.

MAG. Pesar.

Mús. Penitencia.

MAG. Penitencia.

(*Sen va*)

Mutació.

ESCENA III

Bosch curt.

JESUS.

Que poch que dorm un bon cell!
Un cuidado que poch dorm!
Molt poch repós pren un pit
solcít y cuidadoós!
Aixís jo que per mon Pare
som enviat á aqueix mon
pera redimir als homens
del cautiveri penós,
no deixo pedra per móurer
per poder salvar á tots,
sacrificant á est assumpto
tot mon sossiego y repós.
Avuy mon cuidado gran
á impulsos de ma afició
ha disparat una fletxa
de Magdalena en lo cor:
y ab la ánsia que s' pot pensar
espero lograr consol
en véurerla ja despull
á los peus del cassador.

ESCENA IV.

JESUS, S. PERE, S. JOAN y JUDAS.

S. PERE. Senyor, un cert fariseu
nomenat Simó Leprós,
home que segons la trassa
vos porta gran afició,
nos ha molt encomanat
vos avisassem, senyor,
que te molta ánsia y desitj
de menjar vuy junt ab vos.

S. JOAN. Home es que per son afecte
mereix qualsevol favor.

JUDAS. Mirau, mestre, que ell espera
la resposta de sí ó no.

JESUS. Admeto de bona gana
lo convit com ell ho vol,
no per deleite ni gust,
ni per regalar lo cos,
que implica en mí aqueix motiu
habent jo vingut al mon
per abonar lo dejuni
y la mortificació;
sino porque sè de cert
que en aquest convit llustrós
una molt gran pecadora
ab los cristalls de sos plors,

ha de presentarme un plat moltíssim sabros y dols.
Y aixís, dexeble amats,
seguíume, seguíume ahont
habeu de ser testimonis
de lo que ma gracia pot.

S. PERE. Mestre, sempre vostres passos
segueix Pere ab mol amor. (*Sen va.*)

JOAN. Jo també, que á vostre afecte
es deudora ma afició. (*Sen va.*)

JUDAS. Jo tambe vaig mol content
al convit, per dos rahons:
la primera perque sempre
lo ageno me sab millor;
y la segona perque
es mes clar que l' mateix sol
que menjant á costa de altres
m' estalvio tot això.

Mutació.

ESCENA V.

Sala.

SIMÓ, FALUEL, y ABDÍAS.

FALUEL. Dígans la causa. Simó,
de habernos aquí cridats;
pues cumplir los teus manats
es de nostra obligació.

ABDÍAS. Denota lo gran content,
que avuy tots afectes mou
alguna cosa de nou:
y així explicant ton intent.

SIMÓ. Coneixaréu per ventura
á Jesús de Nazareth,
home cabal y perfet
y de honesta compostura?

FALUEL. Jo l' coneix, de aquesta feta
per mes senyal, que tothom
lo condecora ab lo nom
de just, sabi y gran profeta.

ABDÍAS. De ell innumerables cosas
me referiren á mí,
que lo acreditan diví
per grans y maravillosas.

SIMÓ. Pues aqueix home, en efecte,
ha mogut en mí lo intent
de gosar un poch de assent
de sa presencia y aspecte.
Per est motiu lo preguí
ab humilitat no escassa,
que avuy en esta sa casa
se dignás menjar ab mí.
Y com es tan comedit,
ab molta benignitat,
de ma fina voluntad
se ha donat per ben servit.
Y pues so tan venturós,
vullaume lo gust donar.

de ajudarme á cortejar
á mon convidat los dos.
FALUEL. Nostre afecte y amistat
mal podrán dirte de no;
y aixís no hi duptes, Simó,
que farém ta voluntat.

ABDÍAS. Además que es de importanci
que aixó vullám acceptar
puig no es de despreciar
convit ab tal circumstancia.

SIMÓ. Estimo tal llealtat:
en aqueixa sala entrém,
ahon juns los tres veurém
si està tot aparellat. (*Sen va.*)

Mutació.

ESCENA VI.

Carrer.

JESUS, S. PERE, S. JOAN, JUDAS.

S. PERE Mestre, aquí parar importa;
pues es aqueixa que s' veu
la casa del fariseu.

JESÚS. Toca, tu Judas, la porta.

JUDAS. Ha de casa?

SIMÓ. (*dintre.*) Quí demana?

JUDAS. Jesús, vostre convidat.

SIMÓ. Senyor, molt apressurat
baixo á obrir de bona gana.

ESCENA VII.

Ditz. SIMÓ, FALUEL, y ABDÍAS.

SIMÓ. En bon punt y en hora bona
siau, Senyor, ben vingut.

Quánt ma casa ha merescut
que la honrés vostra persona?

Ditxós mil vegadas jo,
que no obstant ma indignitat,
de vos, Senyor, he lograt
una tan gran dignació.

JESÚS. Deu prospere, Simó amich,
vostra persona y estat;
pues á vostra voluntat
obligadíssim estich.

ABDÍAS. Nosaltres també ab ressabis
de obligats á mostras tantas,
vos demanám eixas plantas
en que estampar nostres llabis.

JESÚS. Los brassos será millor,
(*Los abraça.*)

que amichs que aquí segons veig,
usan ab mí tal corteix,
sols tenen lloch en mon cor.

SIMÓ. Entrém ja sens compliments.

Mutació.

ESCENA VIII.

Sala ab laula parada.

Los de la escena anterior.

SIMÓ. Esta ma casa en est día
ab tan felís companyia
se promet faustos auments.
Que os senteu aquí es molt just,
pues á vos principalment (*á Jesús.*)
toca lo primer assent.

JESÚS. Ja en aixó vull darvos gust.

SIMÓ. Vosaltres preneu assiento
á vostre mestre immediats.

S. PERE. Ja tots estám assentats.
(*Se asentan tots.*)

S. JOAN. Eix afecte es un portentó.

JESÚS. Deu lo Pare Omnipotent,
ab sa divina paraula
beneesca aquesta taula. (*Beneeix*
y á tots nosaltres. *Jesús la taula.*)

TOTS. Amen.

MAG. (*Canta dins.*) Qual cerva ferida,
ab ánsias y ardor,
á la font de vida
corre mon amor.

ABDÍAS. Una trista veu jo sento
de una dona dolorida.

SIMÓ. Quí será, la que atrevida
impedeix nostre contento?

ESCENA IX.

Dits y MAGDALENA, tirantse als peus de Jesús.

MAG. Senyor, mos pecats,
y culpas son tantas
que m' llansan pesats
á las vostras plantas.
De ells ab disculpas
no me alsaré jo,
sens que de mas culpas,
alcansia l' perdó.
En ellas, no esquivas.
rendesch per despulls, (*renta sos peus*)
las llágrimas vivas,
de mos tristos ulls.
Que si ells jay de mí!
contra vos pecaren,
en descomte, aquí,
vostres peus rentaren.
Ab estos cabells
los he de aixugar,
si antes foren ells,
lassos de pecar.
(*Aixuga los peus de Jesús ab lo cabell*)

SIMÓ. Tu, Faluel, aquí no veus
lo molt que en Jesús dissona,

que á una disoluta dona,
no li desdenya los peus?
FALUEL. Cert que á mí me maravella,
sent ella tan pecadora.

SIMÓ. Si es profeta, com ignora
la bona pessa que es ella?

MAG. Si antes vaix usar
de aquestos ungüents,
pera fomentar
mos devertiments;
ja mestre y senyor
ab plorosas veus
las dedica el cor
á ungir vostres peus.

SIMÓ. Dona remera y hermosa
y ab ell comunicació?
certament tenia jo
á Jesús per altra cosa.

JESÚS. Deixa, deixa ja. Simó,
deixa, pues rahó no tens,
aqueixos mals pensaments
y aqueixa mormuració.
Perque si fou pecadora
en altre temps Magdalena,
ja donan senyal de esmena
eixas llágrimas que plora.
Y sent aixís, sos pecats
dels quals farà penitencia,
per ma infinita clemencia
tots li serán perdonats.
Ea, amada Magdalena,
aneu en pau, y advertiu
que de las culpas teniu
ja rompuda la cadena.

MAG. Dexeume besar
vostres peus, Senyor,
pues no puch pagar
un tan gran favor.
Ja ab cor verdader
y ab vostra llicencia,
men aniré á fer
digna penitencia.

Mutació.

ESCENA X.

Carrer.

MAGDALENA.

Ja que m' veig restituida
á la felís possessió
de gracia, es molta rahó
que mude també de vida.
Just es que ja arrepentida
mos vicis y pecats véncia,
y aixís ja sens resistencia
desde aquest instant primer,

tot mon empleo ha de ser
penitencia, penitencia.
Galas que mon detriment
causareu ab vanitat,
si en mí lo aire heu fomentat
aneu á poblar lo vent.
Que ja mon agraphment
á vista de la clemencia
que la excelsa omnipotencia
ha usat en mí, no cunpleix
si perenne no ofereix
penitencia, penitencia.

Mutació.

ESCENA XI.

Vista de Jerusalem.

Quatre CIUTADANS y poble.

CIUT. 1. Gran día, amich, sens espera
puig te asseguro, me apar,
que en funció tan singular
tot fa olor de primavera.

CIUT. 2. Tal goig y tal alegría
jo no sé en qué consisteix
puig per lo César mateix
penso jo que no s' faria.

CIUT. 3. Canteu, fillas de Judá,
la gala de nostre Deu;
puig que ve. com ja sabeu,
per remey de nostres mals.

CIUT. 4. Preneu estos rams y flors
y servím al fill de Deu;
puig que ve. com ja sabeu,
per remey dels pecadors.

MUSICA. Hosanna, fill de David,
hosanna nostre adalit;
saludém ab gran conort
al triunfador de la mort.
Sía avuy molt ben vingut
nostre gran rey absolut:
com á Deu vos adorám
y á vostres peus nos postrám.
Hosanna en las alturas;
entónan las criaturas;
entrém en Jerusalém
y á nostre rey saludém.
Sía avuy molt ben vingut
nostre gran rey absolut;
com á Deu vos adorám
y á vostres peus nos postrám.

ESCENA XII.

Dits, JESUS y Apóstols.

JESÚS. ¡Oh ciutat noble y real,
algun temps la mes diitxosa!

Ja te contemplo fatal,
en pena justa y forsoza
de ton tracte deslleal.
Perque habent de mí rebut
beneficis singulars,
ingrat y desconegut
la mort me vols tu donar
quant jo 't dono la salut.
¡Oh ciutat! si tu sabias
lo que per tu ha de passar
amargament plorarias
y ab gran dolor y pesar.
com jo faig llamentarias.
Pero perque no coneixes
la cruel desolació
que per tos pecats mereixes,
plora sens consolació
per sí acás te arrepenteixes.
Aqueixas Torres hermosas
que ara tan vistosa t' fan
ab eixas casas pomposas,
molt prest se sepultarán
entre ruinas llastimosas.
Tots los palaus y edificis
destruïts veurás en terra.
y en pago de tos grans vicis
ab una sangrenta guerra
no veurás sino suplicis.
Aqui vindrán los romans
y ab inexorable orgull,
vos han de fer, inhumans,
sangrent, mísero despull
de sas venjadoras mans.
Finalment, no ha de quedar
pedra sobre pedra en tu,
y tan mal te han de tractar
que de allí endavant ningú
de tu se ha de recordar.
Y pues del mon la senyora
te contempla Jeremías,
tos pecats lamenta y plora
antes que vingan los días
de ta trista y fatal hora.
Prosseguíu ja ab armonía
la entrada á Jerusalem,
mentres que la ánima mia
mescla ab pesarós extrem
mon plany ab vostra alegría.

(Se repeteix lo coro, y entran en Jerusalem donant ft lo

QUADRO PRIMER.

QUADRO SEGON.

Lo despediment.

ESCENA PRIMERA.

Sala.

MARIA SANTÍSIMA y MAGDALENA.

SICA. Suspen lo llanto en las penas
no l' rebias suspirant,
ue ab molt gust al sacrifici
en va lo millor Isaach.
rfa. Cor que ab llágrimas severas
xpressas la resistencia
uant la mes penosa ausencia
el únich fill consideras:
ara un poch tantas quimeras
b que lo goig enagenas,
puig lo rumbo que ordenas
s volerlo desviar,
perque no 's puga anegar,
uspen lo llanto en las penas.
be coneixas que ta vida
e minora en aquest punt,
e aixís fabrica un conjunt
le alegre y de adolorida:
om á tórtola y afligida
ton espós ves buscant,
per mes que el ser amant
e repetesca la instancia,
esta ferma en la constancia
no l' rebias suspirant.
a me apar que me arriba la hora
que 'ls enemichs ab rigor
le ma vida lo millor
asurpan ab ma traidora:
o meu fill que el cel adora
ab un amorós benefici
ne roba aquest benefici,
si li pregunto ahont va,
é que al punt me respondrá
que ab molt gust al sacrifici.
son rostro tan ple de gloria
vuy se mira trasportat,
y ab tal pena, que ha causat
gran torment en la memoria.
Ma desventura es notoria,
del llanto consol ne trach,
puig miro que ab funest sach,
portant ell mateix la llenya,
el assumpto que l' empenya
en va lo millor Isaach.
GDA. Digaume, verge sagrada,
a pena que vos sentiü;
eume pler esta vegada
en descubrir lo motiu
perque estau tan angustiada.

MARÍA. Ay amada Magdalena,
com no he de estar en extrem
trista, si mon fill ordena
passar á Jerusalem?
Aixó es lo que m' dona pena.
MAGDA. Pues qué podrem practicar
en novedat tan fulesta?
MARÍA. Voldríali suplicar
que en esta solemne festa
solas no 'ns vulla deixar.
Perque jo crech, filla mia,
y lo cor me está dient
que si avuy de aquí partia
de son martiri y torment
será aquest lo primer dia.
Vos pregaulo, filla amada,
que així no 'ns vulla deixar
en festa tan señalada.
MAGDA. Ab ell pues podrém parlar
que ja ve, verge sagrada.

ESCENA II.

Ditas. JESÚS, S. PERE, S. JOAN, S. JAUME
y JUDAS.

JESÚS. Amats fills, la voluntat
de Deu mon pare me ordena
que tornem á la ciutat
per celebrar junts la cena
en esta festivitiat.
Primer me vull despedir
de ma mare molt amada,
que ja es hora de partir:
si be se que en tal jornada
gran dolor ha de sentir.
Mare de gran dignitat,
filla del pare diví,
exemple de humilitat,
sabreu que de fer camí
tinch molta necessitat.
Y si be Deu soberá
so, per ma infinita essencia;
pero com lo ser humá
rebí de vos, la llicencia
espero de vostra má.
MARÍA. Oh fill meu y be sens par,
assentaivos que 'm dau pena,
perque os vull un poch parlar
davant de la Magdalena.
JESÚS. Atent vos he de ascoltar.
MARÍA. Descans de mon esperit,
mon Deu, mon fill, mon repós,
ahont anau tan afegit,
y com vostre rostro hermós
está tan descolorit?
Vostres deixebles, fill meu,
veig amenut suspirant.
y ab gran dolor del cor meu
veig també que van plorant

los dos fills del Zebedeu.
Fill meu, mon Deu y Senyor,
esta sospita es molesta
y me causa gran temor;
y aixís feuma en esta festa
de quedarvos lo favor.

Fill meu, de vostra pietat
meresquia jo tal conort;
perque os dich en veritat
que penso anau á la mort
quant anau á la ciutat.

JESÚS. Molt útil y convenient
á tot lo mon es la anada,
y aixís vos, sent tan prudent,
no vulgau ser porfiada
en destorbarme lo intent.

MARÍA. Molt trista consolació
me donau, mon fill amat,
pues vostra resolució
me te lo cor llastimat
de pena y de compassió.

JESÚS. Be sabeu vos que he vingut
desde el seno soberá
per reparar lo perdut
de tot lo llinatge humá
que Llucifer te vensut.
Y pues vinguí, mare mia,
per tot lo mon redimir,
ja está molt cerca lo dia
en que jo tinch de morir
cumplint tota profecia.

MARÍA. Oh resposta dolorosa
plena de pena cruel!
Oh resposta rigurosa
mes amarga que la fel
pera mi molt llastimosa!
Mon Deu, suma veritat
y fill del celestial pare,
dígam la vostra bondat,
perqué ab vostra trista mare
usau tanta crueltat?

JESÚS. Habeume molt llastimat,
mare mia, ab tals rahons;
pero tot es excusat,
no obstant que vosstras passions
me tenent lo cor lligat.
Jo he de morir: la rahó
es, porque segons están,
ningú podrá sino es jo
dar ver lo pecat de Adám
condigna satisfacció.

MARÍA. Be podeu vos redimir
sent com sou Deu soberá
á tot lo mon sens morir,
que en vostre poder está
si de ell vos voleu servir.
Y pues que tot ho podeu
ab vostre poder sens par,
amat fill, per qué no ho feu

podent lo mon deslliurar
ab un *fiat* si voleu?

JESÚS. Mare mia molt amada,
ja os he dit que en est estat
la beguda preparada
per la cura del pecat
ha de ser per mi gustada:
de mon pare está ordenat.
Preneu, senyora, paciència:
ja de ma mà está firmat,
pronunciada la sentència
y lo trist temps arribat.
Be puch jo y sempre he pogut,
llevar del mon tributaria
lo miserable tribut,
sens morir en lo Calvari
per mon poder absolut.
Pero vos, senyora mia
y mare, molt be sabeu
que si acás jo no moria
lo que está ordenat per Deu
altrament no compliria.
Y no podent Deu mentir,
com á eterna veritat
que es ell, jo tinch de morir,
de certa necessitat
per los homens redimir.

MARÍA. Pues voleu, fill y senyor
obrir la celestial porta
ab vostra sanch y suor,
després que jo seré morta
podrá ser, mon Redemptor.

JESÚS. Aixó, mare, no será;
y si preguntau per qué,
vos dich que quant faltarà
la fidelitat ó fe,
en vos sola restará.
Tots me desepararán
sens quedar amich en mí;
mos deixebles fugirán
y vos y jo sols allí
sentirém pena tan gran.

MARÍA. Mare trista y afligida
en tan desastrada sort!
si es sentencia definida
que vos heu de patir mort,
com podré jo tenir vida?
Oh cor de dolor partit!
Oh ánima atribulada!
Oh mon fill, Deu infinit!
Esta es la cruel llansada
que passa mon esperit.

JESÚS. Mare mia, moderau
aqueix penos sentiment;
perque segons trista estau
ab vostra pena y torment
ja la mort me anticipau.

MARÍA. En fi, que voleu, fill meu,
morir tan determinat?

ús. Si; que es voluntat de Deu
 e sia l' mon rescatat
 costa de tan gran preu.
 ía. Que en fi no hi ha, fill amat,
 vostre tránsit remey?
 ús. No hi ha remey, suposat
 e he de cumplir ab la lley
 e mon Pare me ha imposat.
 ía. Doleuvos de ma aflicció
María s' agenolla y Jesús la fa alsar.)
 nat fill de mas estranyas,
 o permetau, fill meu, no,
 e entre angustias tan estranyas,
 ebia la vida jo.
 os amorossos brassos
 e algun temps tan dolsament
 os donaren mil abrassos,
 era impedir vostra intent
 ervescan ara de llassos.

(María lo abraça.)

JOAN. Ja veig que descomedit
 erè ab vos, mestre y senyor,
 vos demano atrevit
 o que al blanch de vostre amor
 ns ara no heu concedit.
 o obstant os vull suplicar
 ue per consol de sa pena
 b ella os vullau quedar:
 os, germana Magdalena
 judaume! á pregar.

EDA. Doneu, Senyor, blanca entrada
 ma piadosa porfia,
 b que os suplico humillada
 ue á la vostra mare y mia
 o deixeu desamparada.
 ús. Amada mare y senyora
 al sentiment no mostreu,
 upossat sou sabedora
 ue de lo ordenat per Deu
 a es arribada la hora.
 ía. Ay, fill meu, no está en ma má,
 pues si m' deixau me matau.
 ús. Mare, pues que desitjau
 o be del llinatge humá,
 ara per qué lo excusau?
 Diu lo sentiment gran
 e los desitjs permanents
 ue ab plorosos sospirs fan
 Adám y nostres parents
 ue dintre los llims están.

Mutació.

*la decoració dels llims, y la gloria, en
 mitj lo etern Pare.*

MICA. Teniu, senyor pietat,
 e vostre poble fiel
 y envieuli lo Messías
 e aqueix vostre sant cel.
 Fins á quant, fins á quant ha de durar

aquest llanto, esta pena y est penar?
 Quant, Deu meu, me he de veurer
 (absolut
 de esta miseria, trista esclavitut?

Mutació.

(Queda l' escena com estava.)

JESÚS. Ja, mare mia, heu notat
 en tan plorosa veu
 la extrema necessitat;
 y aixís, no, no m' destorbeu
 lo que tant he desitjat.
 Preneu per consolació
 de vostra gran agonía
 lo que os asseguro jo;
 y es que será el tercer dia
 ma triufant resurrecció.
 Ja, mare mia y senyora,
 suplichos me deu llicencia,
 pues ja de morir es hora.

MARÍA. Será, fill meu, vostra ausencia
 de mos dols fomentadora.
 Oh mon be y rey poderós!
 vullvos ara suplicar
 que pues vos veig tan penós,
 nom' vullau lo gust negar
 de deixarme anar ab vos.

JESÚS. Aixó no espereu de mí,
 afligida y santa mare;
 perque veig no plauria axí
 á Deu mon celestial pare,
 sino que os quedeu aquí.

MARÍA. Si ab vos no m' voleu portar,
 fill meu, gloria soberana,
 llicencia me vullau dar,
 pues mon cor vos ho demana,
 de anarvos demá á buscar.
 Y puig teniu tal voler
 per be del llinatge humá,
 rey meu, de infinit poder,
 ahont vos trobaré demá
 gustaria de saber.
 Digaume si os trobaré
 en la casa del Zacheo?

JESÚS. No passeu ánsia, perque
 Joan, fill del Zebedeo,
 vos guiará ahont jo seré.
 Y ara, mare mia, ja
 la santa benedicció
 espero de vostra ma.
 No vullau diferir, no,
 lo temps que passant está.

MARÍA. Molta mes rahó seria
 que jo la rebés de vos
 que sou mon Deu y ma guía;
 mes perque os ne aneu gustós
 ja os la dono, vida mia.
 La benedicció de Deu
 vostre etern poderós Pare

caiga sobre vos, fill meu,
y vos, fill, á vostra mare
doneu los brassos, doneu.

JESÚS. ¡Oh mare! que ab vostra pena
feu de mon cor mil pedassos
veyentvos de angustia plena!
A Deu, y á vostres brassos

la encomano, Magdalena. (*Sen va.*)

MAGDA. Oh Jesús, mon mestre y Deu,
de eixa manera os ne anau?
Aquí, si, Senyor que es veu
lo molt que als homens amau
y lo molt que per ells feu.

Y vos, mare verdadera
del verdader fill de Deu,
no os tracteu de tal manera,
que ab un desmay agosteu
vostra hermosa primavera.

MARÍA. ¡Ay! ¡ay de mí, Magdalena!
¿Cóm estant mon fill ausent
podré no morir de pena?

MAG. Considerant vos prudent
que es lance que deu ordena.

S. PERE. Pues veyeu, senyora mía
y mare, que á sa passió
parteix nostre mestre y guía,
daunos la benedicció
per seguir sa companyia.

S. JAUME. Donaula, verge preciosa,
pues sens vos iris de pau
nos ha de ser molt fructuosa.

JUDAS. Dáulans, senyora, acabau;
¿qué os serveix lo estar penosa?

MARÍA. La divina magestat
vos benehesca ab amor.
Mirau, fills, encomanat
vos deixo á vostre Senyor;
serviulo ab gran llealtat.
Vos Judas, tindrén cuidado
de mon fill, y si veyeu
que lo poble de ell te enfado
confio lo avisaréu.

JUDAS. Jo ho faré ab molt gran agrado;
no teniu mes que cuidar.
Senyora, estau descansada,
que si de ell sento parlar
ó veig la gent indignada
mol prest lo aniré á avisar.

MARÍA. Pues jo men vaig á sentir
ma soledat llastimosa
de la cual pe so morir.

JUDAS. Jo á consultar ab la bossa
com he de poderla umplir.

Mutació.

ESCENA III.

Sala del consell.

CAIFÁS, ANÁS, BENJAMÍ, y ABDARÓN

CAIFÁS. Ja es temps, nobles varons,
que prenent las millors midas,
veja lo poble cumplidas
las nostras obligacions.
Per aixó os he congregat,
per evitar un insult,
perque veig un gran tumult
en lo poble y la ciutat.

Y encara que el perdonar
es escut de la justicia,
aquí no pot la malicia
tantas ofensas passar.

Si ab franquesa perdonám
cedirá en nostre descrédit;
tot lo mon li dará crédit,
y així al mon alborotám.
Sent los romans temerosos
ara mes motiu tindrán
pera pensar que vindrán
contra nosaltres furiosos.

Y encara que aquest desori
ab ma bondat suavisó,
per mi mateix profetiso.
que es molt convenient que un mori
Ab est judici prudent
tindrà lo poble consol,
perque morint un tot sol
no s' perdrá tota la gent.

ANÁS. Si per convenient judicas
la mort de un facinarós,
jo ne materia dos
si tu á ajudarnos te aplicas.
No saps que ressucitá
aqueix que rey se fingeix
á Llátzer, per qui mereix
lo séquit que logra ja?
Pues si vols acertar be
dona crédit á mas veus:
moria aqueix rey de jueus
y moria Llátzer també.

BENJAMÍ. Encara que altra no m' mog
pera poder consentir,
me basta lo pervertir
á mol's de la sinagoga.
Per molts paratjes destina
á tanta gen que 'l segeix,
y com la fama ja creix
sembra una falsa doctrina.
Altres vassalls imprudents
de doctes tenen ressabis
y fins als homens mes sabis
están posant argumens.

Díuen que va fer luego
 a la figuera secar,
 que á Llátzer va fer alsar
 y ab fanch doná vista al cego.
 No pot tenir privilegi,
 rahó, excusa, ni sort,
 quant fer viure un home mort
 ho tenim per sacrilegi.
 Y aixís jo so de parer
 que li fassám la sentència;
 perquè ab esta diligència
 millor lo poble ha de ser
 DARON. Altra cosa dona pena
 que vosaltres no veyeu,
 puig passá ab lo fariseu
 y lance de Magdalena.
 Allí reprengué cruel
 ab magestuosa paraula,
 y alborotá aquella taula
 ab sa política infiel
 Ab ella parlá ab gran pausa,
 se deixá rentar los peus
 y commoguts los jueus
 de seguirlo molts fou causa.
 Be es veritat, si se apura
 que lo séquit que tenia
 no fou per sabiduría
 sino especie de locura.
 Perque lo poble alterat
 en un instant se judica,
 quant algunt home se aplica
 á qualsevol novedat.
 Y aixís lo medi prudent
 ab la sentència se apura,
 porque ab ella se assegura
 la quietut de tanta gent.
 Moría puig y sens remey
 passe la mes gran derrota,
 porque lo poble alborota
 á mes de fingirse rey.

ESCENA IV.

Dits y JUDAS.

DAS. Entro aquí, nobles senyors,
 porque contemplo la pena
 ab que aquest consell se ordena
 per evitar molts rumors.
 Temps passat discoregreu
 en lo que ara també os mou;

pero culpa vostra fou
 si á las horas no 'l tingueren.
 Perque á mí á qualsevol hora
 vehent infamias semblants,
 entregarlo á vostras mans
 sempre molt fácil me fora.
 Jo so de sa companyia,
 y perque 'l dech estimar,
 á mí me toca esmenar
 tan falsa sabiduría.
 Vejau lo que 'm vullau dar,
 que si lo preu me está be,
 en un punt lo entregaré
 porque 'l pugau castigar.
 Donaré de ma al rubor
 ab que aquí devant estich,
 y las insignias de amich
 cambiaré ab las de traidor.
 ABDARON. ¿Qué es dar preu? si bereparas
 poch sera gran quantitat
 com lo posias abiat
 per víctima á nostras aras.
 ANÁS. Mes, porque la vida ingrata
 fins en lo preu tingua pena,
 ab comú parer se ordena
 dar trenta diners de plata.
 JUDAS. Acepto ab voluntat plena
 lo que 'm dongua vostra má;
 porque aixís ell pagará
 lo que gastá Magdalena.
 Y sent aquí la prestesa
 ocasió molt oportuna
 vull comensar ma fortuna:
 vaigmen á pensar la empresa.
 CAIRÁS. De aquí inferir se podrá
 la amistat que ab ell mantenen,
 y si 'ls deixebles lo venen,
 aqueix mestre, qui será?
 Y puig están concordats
 y es molt mala la tardansa,
 per fundar nostra esperansa,
 previngám tots los soldats.
 ANÁS. No tingau ningun recel
 que parará en nostras mans.
 Tots. Moria, si es rey de romans;
 moria, si es rey de Israel.

FÍ DEL QUADRO SEGON Y DEL
 ACTE PRIMER.

ACTE SEGON

QUADRO TERCER

La cena ab los apóstols.

ESCENA PRIMERA.

Bosch.

JESUS y tots los apostols.

Deixebles, ja habeu notat
que lo temps es arribat
de la pasqua, ¡ay amor!
y que en ella ab gran rigor
será lo ver fill de Deu
trahit y posat en creu.
Y suposat tot aixó,
per lo molt que os amo jo,
celebrarla es mon intent
ab vosaltres juntament;
perque als últims de ma vida
servezca de despedida.

S. PERE. Ahont, mestre, habem de anar
per poderla aparellar?

JESÚS. A la ciutat aniréu
y per senyal trobaréu
un cert home que en la ma
un cantiret portará:
allá ahont entraré, entreu,
y al amo cercioraréu
que vostre senyor ordena
celebrar allí la cena.

S. JOAN. Senyor, vostre manament
cumplirem diligentment. *(Sen van)*

JESÚS. Ma voluntat resignada *(tots dos.)*
ab desconsol estará
fins que puga dir que está
esta pasqua celebrada.
Aixís será assegurada,
la fe ab notícias molt bellas;
y cel, terra, flors y estrellas
celebrarán ab primor
la gloria que lo pastor
tindrà avuy ab sas ovellas. *(Sen va.)*

Mutació.

ESCENA II.

Carrer.

S. PERE, S. JOAN, SIMÓ.

S. PERE. Siau Simó, ben trobat
y Deu guardé vostre estat.
SIMÓ. Després de molts saluts,
siau los dos benvinguts.

S. JOAN. Nostre gran mestre y senyor
vos saluda ab gran amor,
y segons ell nos ha dit
se dará per ben servit
de menjar lo anyell pasqual
en casa tan principal.

SIMÓ. Tot quant tinch es del senyor
y tindrè per gran honor
que en ma casa vulla entrar
un senyor tan singular.
Digauli de la part mia
que estich ab gran alegría
per véurer que tant li plau
servirse de mon palau.

S. PERE. A tan gran mercé, Simó,
no 't faltarà galardó. *(Simó sen va.)*

ESCENA III.

JESUS y apóstols.

S. JOAN. Habem ab Simó parlat,
y diu que de molt bon grat
ab bizarría no escassa
ofereix tota sa casa.

JESÚS. Pues está content Simó,
no perdám esta ocasió;
ans be, anem aquesta nit
á celebrar lo convit.
No quedia sens agraphiment
aquesta bizarra acció,
puig que la benedicció
te de Deu omnipotent. *(Sen van tots.)*

Mutació.

ESCENA IV.

Sala ab taula parada.

SIMÓ, y criats.

SIMÓ. Propicia sort considero
que eix moment me acompanya,
quant en ma pobra cabanya
tan gran personatge espero.
Molt á vostre esclau honrau,
mon Deu, en diada tal,
pues menjar lo anyell pasqual
en sa casa vos dignau.
Me enaigenan ditxas tantas,
ma fe y esperansa aviva,
y pues me sembla que arriba
corro á besarli las plantas.

ESCENA V.

Dits, JESUS y apòstols.

JESÚS. Oh Simó, amich del cor meu!

Prospera lo eternal Deu
aquesta casa y posada
en recort de esta diada;
y ara en amorosos llassos
donaume, Simó, los brasos.

SIMÓ. Senyor, vostra magestat

fa massa honra á son criat;
y jo de pur agraहित
estich tot avergonyit,
pues no mereix casa mia
tan ditxosa companyia.

Que siau vingut assi
es gran ditxa pera mí;
jo estich, senyor, molt content
ab tan noble allotjament.
Qui pogués ser tan ditxós
que fos un rey poderós,
pera servir dignament
á un senyor tan excelent!
Pero preneu de est criat
la sua bona voluntat:
Y puig ho vuleu així,
Criad, porteu fins aquí
lo menester promptament
pera donar compliment
á la divina paraula.

CRÍAT. Senyor, tot lo de la taula,
conforme habeu disposat,
ha portat vostre criat. *(Lo lavatori)*

JESÚS. Mon Pare, Deu eternal,
lo esperit consubstancial
y jo la eterna paraula,

benheim aquesta taula.

Pere, veniu fins assí.

S. PERE. Senyor, qué vuleu de mi?

JESÚS. Vostres peus he de rentar,
y per vos vull comensar.

S. PERE. Senyor, no permetia Deu
que vos los peus me toqueu.

Vos ab mí tal dignació?

no so digne, senyor, no.

JESÚS. Aquest sagrat ministeri,
no 'l faig jo sens gran misteri,
pues per un cert sacrament
entrará tan solament
en lo meu regne y ciutat
aquell que será rentat.

S. PERE. No puch, mestre, aconortarme
de que vos vullau rentarme,
sent vos mon Deu y senyor
y jo tan vil pecador.

JESÚS. Pere, ja os he declarat
que així está profetisat;
pues lo camí mes segur
es rentarse y quedar pur,
y qui rentat no será
venir ab mi no podrá.

S. PERE. Fassas en vostre criat
lo que vos habeu manat.
No sols los peus os daré,
mes las mans y cap també.

JESÚS. La part que está ja rentada
no 's deu altre vegada
rentar, pues en tal estat
es supérfluo y escusat.

*(Jesús comensa lo Lavatori per son orde,
primer per S. Pere y acabant per Judas,
després se posa á la taula y 'ls dona la
comunió.)*

MÚSICA.

Angels, correu, veniu,
veuréu lo cel en la terra
per un amor sens fi.
Lo afecte que al mon te
li dona lo motiu
per véurerse abatut
mostranse tan rendit:
correu, veniu,
á véurer las finesas
de un Deu infinit.

JESÚS. Ja vosaltres, fills devots,
estau nets, pero no tots.
Deixebles y amats germans,
preneu de las mias mans
aquest pa tan saborós
que es lo meu verdader cos.

(Els dona la comunió.)

ESCENA VI.

Dits y ANGELS.

MÚSICA.

Veniu ja, veniu cedents
á gustar de aqueix licor,
ab que las ansias ardents
de nostre Deu y senyor
brindan á totes las gents.
La probática piscina
se os proposa avuy, mortals,
en aqueixa sanch divina,
que de tots los vostres mals
es efícas medicina.
Si ab gran devoció beheu
aqueix licor sacrossant,
per los efectes veuréu
que en vosaltres Deu quedant,
vosaltres quedau en-Deu.
Beheu pues ja sens temor,
homens, del càlser sagrat,
regoneixeu lo favor
que en deixarvos tan lligat
vos fa vostre redemtor.

(Sen pujan los àngels.)

JESÚS. Y puig ja no puch tardar,
deixebles meus, á gustar
lo amarch càlser de la mort,
aquí os deixo per recort
en aquest nou testament
lo meu cos actualment.
Y finalment, os vull dir
que jo men vaig á morir;
que entre vosaltres está
lo traïdor que 'm traïrà.
*(Tots los apòstols fan gran adm ració per
descubrir qui de ells es lo traïdor.)*

Desde aquí lo miro jo
maquinant sa traició.
Cumplirà sa gran maldat
lo que está profetisat.
Pero ay del delinqüent
que farà tal traïment!
molt millor li fora estat
que en la terra may fos nat.

S. PERE. ¡Oh senyor omnipotent!
descobriu lo vostre intent,
y si jo so lo traïdor
publicau lo meu error;
pero vostra gran bondat
no ignora ma voluntat.

S. JOAN. Senyor, jo os vull suplicar
per mercé molt singular,
que digau, si sou servit
qui será tan atrevit
que cometia tal maldat
contra vostra magestat?

Ningú, senyor, contra vos
pot ser tan vil y alevós,
y si jo so lo malvat
que tal cosá haja intentat,
aquí me teniu present,
feu de mí un gran escarment.
Pero vos sabeu, senyor,
lo que hi ha dins de mon cor:
vos sabeu lo sentiment
que tinch de vostre torment.
Qui, senyor, fos tan ditxós
quí pogués morir per vos!
Qui tingués tanta ventura
que lo càlser de amargura
que habeu de béurer, begués!
Mes ay de mí! no puch mes,
pues entre pena y dolor,
se m' va adormint lo meu cor.

S. JAUME. Mon cosí, mestre y senyor,
á qui jo tinch tant amor!
descubriume vostre pit.
Seria jo lo atrevit,
lo infame, aleye y traïdor
de tan gran culpa agressor?
Me hauria jo; mestre, alsat
contra vostra magestat?
Pero en fi, vos be sabeu
que aquest fill del Zebedeu,
may alevós, may ingrat,
á vostre amor ha faltat.

S. ANDREU. Digau, senyor, es Andreu
lo insolent, vil y alevós,
que á vos que sou etern Deu
ocasiona rigurós
la afrentosa mort de creu?

S. SIMÓ. Mestre meu, Deu verdader
y fill del Pare eternal;
voldria de vos saber
si jo de tan grave mal
lo causador tinch de ser.

S. J. MEN. Mestre, pues tan gran amor
vos tinch, feume plaher de dir
si será Jaume menor
lo ingrat que os ha de trair
y exposar á tal dolor?

S. FELIP. Gran es, senyor, ma tristesa
oint á vos mateix dir
que hi ha un malvat que ab vilesa
á son mestre ha de trair
y exposar á tal baixesa.
Si jo so lo tal malvat
suplichvos, mestre, humilment
manifesteu mon pecat
devant de tota la gent
y de tot lo apostolat.

S. TADEO. Fill de la verge Maria,
Deu imens y omnipotent
saber cert de vos voldria
si he de ser jo delinqüent

en tan gran alevosia.

S. BARTUMEU. Seria jo lo malvat
autor de tan gran pecat?
Hauria jo maquinat
tan sacrílega maldat?
Unigénit fill de Deu,
ja sabeu que Bartomeu
tant de dia com de nit
vigilant vos he servit,
com també la voluntat
ab que sempre vos he amat.
A vos mateix sento dir
que prest habeu de morir
en la creu crucificat
per destruir lo pecat.
Esta noticia, senyor,
atrevesa lo meu cor;
y si habeu vos de morir,
vullauvos de mi servir
que jo passaré per vos
aqueix trànsit dolorós.

S. Senyor, per vostra clemencia
revocau esta sentencia.

TOMAS. Senyor, seria Tomás
de condició tan estranya
que en un tan llastimós cas
ab tan vil traidora hassanya
als jueus vos entregás?

S. MATEU. Senyor, jo que lo postrer
so de vostre apostolat,
gustaria de saber
si he de ser jo lo malvat
que tal traició he de fer?

JUDAS. Digaume, mestre y senyor,
seria jo lo traidor?

JESÚS. Sí, que m' causaba rubor
donantme pena no poca,
mes suposat que m' provoca
la mateixa confessió,
responch que tan vil acció
la publicas per ta boca.
Vina, vina, fins assí,
menjarás aquest bocí
y anirás encontinent
á executar ton intent.

*(Judas va y pren lo bocí que li dona Jesus
y lo llansa á sota la taula, y tots fan
gran sorpresa. Sen va Judas.)*

IESCEN VII.

Dits, menos JUDAS.

JESÚS. Caríssims deixebles meus,
ascoltau las tristas veus
de Jesús fill de Maria
posat en tanta agonía.
Plorau la pena y dolor
de vostre mestre y senyor

que ha de ser crucificat
segons es profetisat.
En lo temps de ma passió
no m' acompanyaréu, no,
pues de mi tots fugiréu
y tot sol me deixaréu.

S. PER. Antes, mestre he de morirme
que de vos puga partirme.

JESÚS. Vos, Pere, en tan gran treball
antes que cante lo gall
ab rahons juramentadas
me negaréu tres vegadas.

S. PERE. Senyor, no ha de ser aixó;
estau molt segur que jo
may vos desampararé;
y que si acás se esdevé,
encara que sia vell,
tiraré de mon contell;
y en fi, mestre, moriré
antes que no fugiré.

JESÚS. Aqueix fervorós intent,
no tindrà, no, compliment.
Pero en fi, jo aquesta nit
seré venut y trait;
y tant lo meu temps se acosta
que va corrent á la posta.

S. PERE. Lo fill de Deu eternal
ha de ser tractat tan mal?
antes que consentia jo
una tan enorme acció,
primerament moriré
ó per terra posaré
per trofeo á vostres peus
la turba dels fariseus.

JES. Mon pare que es etern Deu
vol que jo moria en la creu
perque per mi del tot sia
cumplida la profecia.

Jo, Simó, vaig á morir,
y aixis me vull despedir;
y com es tan breu ma vida
sia breu ma despedida.
De vos me recordaré
quant ab mon pare estaré.

SIMÓ. Omnipotent fill de Deu,
per los grans favors que m' feu
quedaré sempre obligat
á vostra benignitat.

Mutació.

ECENA VIII

Carrer.

JESUS y APOSTOLS.

JESÚS. Deixebles del fill de Deu,
oiu aquestas rahons.
Jo vaig á pérdrer la vida

pera donárvosla á tots.
Jo m' despedesch de vosaltres:
vosaltres en aquest mon
quedau, fins que hajau begut
lo mateix calser que jo.

Y pues que es forsa deixarvos
y partirme á patir mort,
que os ameu los uns als altres
vos suplico molt ansiós.
Tractauvos com á germans,
y ab gran pau, quietut y amor,
procuraréu evitar

rinyas, iras, y rencors.

La caritat ab los pobres

encomano sobre tot,

pues pera pujar al cel

es la escala de Jacob.

Preneu exemple de mi,

teniu memoria y recort

que os deixo aquestos preceptes

en lo article de la mort:

que com sou ovellas mias

y jo vostre pastor so,

se me n' van tras de vosaltres

las entrayas y lo cor.

Ja la mia hora se acerca

y ja en la imaginació

se 'm representan al viu

com si en ells estigués jo,

los martiris, los tormentos,

las bofetadas, assots,

los afronts y las injurias

ab que los ingrats sayons

fieros, cruels, é inhumans,

han de maltractar mon cos

fins á posarme en la creu,

en lo qual sacrossant tronch

per fi entregaré la vida

á mans de tan grans rigors.

Dia de Pasqua florida

ressucitaré gloriós,

y de este modo en Galilea

me veuréu ab gran consol,

perque sempre á un gran treball

un gran repós correspont.

Y pues ja lo temps se acerca,

fills meus, prendas del meu cor,

per última despedida

vull abrassarvos á tots.

(*Los abraza y veient que li falta Judas
fa gran admiració.*)

MÚSICA.

Esta vostra companyia
galardonaré algun dia,
pues ja os tinch aparellat
un gran premi en ma ciutat;
mes vosaltres tot primer

en lo mon sou menester,
pera que ab vostra doctrina
que será santa y divina,
guien á tota la gent
á ma fe y coneixement.

A ma mare molt amada

vos deixo recomanada;

acompanyaula, amats fills,

en sas penas y perills,

y serviula ab llealtat

en sa trista soledat.

Joan, mon amat cosí,

veniu, veniu junt á mí;

veniu, Pere; veniu, Jaume,

y tots tres acompanyaume.

(*Los deixebles volen seguir á Jesús y ell
els diu lo següent.*)

Quedaus, deixebles amats;

prego no m' vullau seguir

puig fora doblat sentir

lo mirarvos desmayats.

(*Sen ra*)

Mutació.

ESCENA IX.

Sala del Consell.

CAIFÁS y ROBOAN.

CAIFÁS. ¿Roboan?

ROBOAN.

Senyor.

CAIFÁS.

Esta nit

tinch de dar fi á mon neguit

ab la mort del fals profeta

que tot nostre poble inquieta:

y així tu per mon sossiego

has de convocarme luego

als que segons estil vell

toca assistir en consell.

ROBOAN. Son ja avisats per mas veus

Benjamí, Anás y Abdaron,

que del consistori son

los mes sabis fariseus.

ESCENA X.

Dits. ANAS. ABDARON y BENJAMI.

ANÁS. Mantingua Deu del prelat

honra, vida y dignitat.

ABDARON, Salut vos do Deu, senyor,

y prospere vostre honor.

BENJA. Deu mantingua per mil anys,

vostra vida sens enganys.

CAIFÁS. Per mon objecte explicarvos

veniu prop de mí á sentarvos.

Los delictes mes atrossos

segons tota bona lley,

demanan prompte remey
y mes si son contagiosos.
Aixó suposat, rabins,
y esta máxima sentada,
ja sabréu esta vegada
per qué os convoco aquí dins.

ESCENA XI.

Dits. Un oficial.

OFICIAL. Sabi conclave, la urgencia
que el present negoci te,
me dona motiu á que
me anticipi la llicencia.
Sabréu pues que un pobretó,
fill de un fuster de Bethlem,
te á tota Jerusalem
sumergida en confusió.
Una nova lley predica
ab que perverteix la gent,
y ab molt gran atreviment
per fill de Deu se publica.
Procura per varias vias,
que aixó me consta molt be,
dar á enténdrer á tots que
ell es lo promés Messías.
Lo poble, que te per lley
son gust en la novetat,
casi tot alborotat
ja lo saluda per rey.
Veuse aixó verificat
en una solemne entrada,
que ab majestat afectada
ha fet en esta ciutat.
Segons la pompa y honor
ab que tots lo han cortejat
no farian la mitat
si vingués lo emperador.
¿Pues com aixó se permet?
¿com no se apura el rigor
contra aqueix enganyador
y oprobi de Nazareth?
Si aixó saben los romans,
aconortarnos podrém
de que, sens dupte, serém
despedassats á sas mans.
Rabins, perdonar debeu
aqueix llicenciós ardor,
pues sols lo meu punt y honor
me ha fet alsar tant la veu. *(Sen va)*
CAIFÁS. A lo que ha dit lo oficial
solament anyadesch jo
que convé sens dilació
posar remey á quest mal.
ANÁS. Lo que se ha de executar
es ferlo luego agafar,
y al instant que estiga pres
formarémi un gran procés.
CAIFÁS. Tinch de usar tot lo rigor

ab tan vil enganyador.
ANÁS. Jo 'l sabré ben castigar
si á mas mans pot arribar.
BENJAMI. Pues sas culpas son notorias
despatxém requisitorias,
per si acás lo delinquent
de fugir te atreviment.
ABDARON. Si ab fidelitat manté
Judas lo que prometé,
sens alborot ni tumult
vindrà á nostras mans ocult.

ESCENA XII.

Dits y JUDAS.

ROBOAN. Un cert home foraster,
per cosas que ha menester,
diu, senyors, ab reverencia
si li donaréu audiencia
ANÁS. Lo Consell sempre la dona
y aixís vinga en hora bona.
CAIFÁS. Feu que vinga promptament
á proposar son intent.
ROBOAN. Han dit los sabis rabins
que ja pots entrar á dins.
(Surt Judas.)
JUDAS. Cresca Deu vostres honors,
sabis y nobles doctors.
Ja sabeu que os prometí
lo dia que vinguí assí;
y aixís ja determinat
vos dich que lo contractat
cumpliré, ab lo ben entés
que m' doneu trenta diners.
CAIFÁS. Seréu, Judas, molt honrat
si cumpliu lo concertat.
JUDAS. No hi dupteu, sabí rabi,
que aixís ho tinch de fer, y si
me pagau ab bon argent
me tindréu mes diligent.
ANÁS. Pues es honrada persona
doneuli moneda bona.
CAIFÁS. Abdaron, pagaulo be,
pues es cosa que convé.
ABDARON. Judas, amich verdader,
veus aquí vostre diner.
(Dona los diners á Judas que los conta y en troba un de fals y el ja canviar.)
JUDAS. Un, dos, aquest no val res,
daumen un altre de pes.
ABDARON. Vos, Judas, teníu rahó,
preneune un altre de bo.
JUDAS. Satisfet quedo y content
de tan honrat pagament,
y pues teniu tan bon tracte
vaig á cumplir lo contracte.
ANÁS. Quanta mes pressa os doneu
molt major gest nos faréu.
CAIFÁS. Procureu ser diligent

que la nit passa corrent.

BENJAMI. Judas, ja que sou pagat,
per major seguretat,
feu solemne jurament
davant Deu omnipotent,
que compliréu lo promés
sens ningun altre interés.

JUDAS. Quant lo promés no cumplesca
plegui á Deu que m' consumesca,
y com un perjur malvat,
moria en un sauch penjat.

ANÍS. Vos, Judas, donau senyal
de que sou home lleal.

JUDAS. Senyor, donaume soldats
que ab mí vingan ben armats.

CAIFÁS. Ola, Roboan; prestament
feu armar tota la gent.

(Sen van Judas y Roboan.)

Moria avuy á nostra sanya
aqueix que la gent enganya:
descans no podré lograr
fins véurel crucificar.

FI DEL QUADRO TERCER Y DEL ACTE
SEGON.

ACTE TERCER

QUADRO QUART

La oració en lo hort.

ESCENA PRIMERA.

Bosch.

JUDAS, ABDARON, BENJAMI, MALCUS, ROBOAN,
soldats y poble.

ROBOAN. Judas, los que son vinguts
son soldats ben resoluts.

JUDAS. Estau pues ab bon conort
que el tinch espiat en lo hort.

Anem, pues, que no voldria
que 'ns fugís antes del dia.

BENJAMI. Nosaltres no 'l coneixém,
vejau vos com ho farém.

JUDAS. Aquell que jo abrassaré
procurau lligarlo be.

BENJAMI. Abdaron, seguiu bandera
passant davant ó darrera.

ABDARON. Seguiu, Malcus, diligent
y guardau la llum del vent.

JUDAS. Quant se porta bona trassa
es mes segura la cassa.

Mutació.

ESCENA II.

Hort de Getsemani.

JESUS. Pare meu, Deu eternal,
(*Jesus orant.*)
rey de gloria universal,
passe de mí, vostre fill,
aquest càlser y perill;

pero, senyor, no ha de ser
conforme lo meu voler,
pues estich molt conformat
á la vostra voluntat.

MÚSICA.

Alenta, conforta,
descansa el penar,
que no vol lo amor
tal pena y treball.

JESUS. Ola, deixebles amats,
molt estau endormiscats,
pues un rato no podeu
vetllar ab lo fill de Deu.
Vetllau sens intermissió
per fugir la tentació.
¡Oh Senyor omnipotent!
suplichevos molt humilment,
pues sou pare de clemencia
que revoqueu la sentencia.
Vejau si 's pot excusar
lo càlser que he de passar.
Pero si convé, Senyor,
que passe jo aquest dolor:
estich sempre conformat
á la vostra voluntat!

MÚSICA.

Suspen y mitiga
ta angustia fatal
quant lo cel se postra
á ta voluntat.

JESUS. Desperta, deixebles meus,

á mas llastimosas veus.
Despertaui vostres sentits
tan suspensos y adormits.
Mirau que en esta ocasió
no dorm, Judas, no dorm, no.
Omnipotent Pare meu,
puig determinat habeu
que moria per lo pecat,
fassas, vostra voluntat.

MÚSICA.

Suspira, refresca
tanta activitat,
que així lo etern Pare
content estarà.

ESCENA III.

Dits. Baixa un àngel, ab càlser, creu y tobollola.

ANGEL. *(Canta.)* Unigénit fill del Deu,
*(Mentres va baixant lo àngel, Jesus se va
elevant y son il·luminats per una claror
blanca.)*

aquesta es la santa creu
ahont seréu crucificat
per destruir lo pecat.
Aquest càlser de amargura
que habeu, Senyor, de passar,
serà bastant á curar
tota humana criatura.

*(Li aixuga la cara y ensenya lo drap en-
sangrentat.)*

Aquí podeu tots mirar
la atrocitat del torment
que ha Jesús de tolerar;
pues pensar-lo solament
aigua y sanch li fa suar. *(Sen va.)*

JESUS. Alsau, deixebles, alsau,
despertaui y mirau
la turba dels fariseus
que arriba ja á vostres peus.

ESCENA IV.

Dits, JUDAS, ABDARON, BENJAMI, ROBOAN,
MALCUS, soldats y poble.

JESUS. Amichs meus, qué demanau?
no 'm direu á qui cercau
en aquest hort tan retret?

TOTS. A Jesús de Nazareth!

JESUS. Jo so: aixecaus.

(Tota la turba cau en terra.)

Digaume, senyors rabins,
quí buscau assí de dins
ab tan cautelós secret?

TOTS. A Jesús de Nazareth.

JESUS. Jo so: aixecaus.

(Tornan á córrer.)

A qui en esta ocasió
buscau ab mala intenció?
Digau ja, pues se os permet.

TOTS. A Jesús de Nazareth.

JESUS. Vos repetesch que jo so.

*(Tornan á córrer.)
(Se alsan.)*

Alsauvos, vos torno á dir,
que ja desitjo complir
lo que está profetisat
y per mon Pare ordenat.
Descarregau sobre mí
vostra ponsonya y verí
com als meus que aquí veyeu
en llibertat los deixeu.

JUDAS. Siau ben trobat, Rabí.

JESUS. Amich, qué volem de mí?

JUDAS. Vullvos abressar, senyor,
en senyal de mon amor.

(Lo besa y sen va.)

JESUS. Ah Judas! Judas ingrati!
cual causa jo te he donat
pera que desconegut
me hajas tan vilment venut?

S. PERE. Cert me donan pensaments
de embestir á estos valents.

Ola, senyors fariseus, *(A la turba.)*

no passeu de aquí los peus,
perque os asseguro jo
que si en aquesta intenció
vostra furia persevera,

un bon destrós se os espera.

Oh canalla vil y ruina!
contra la bondat divina
las mans vostras se atreveixen?

Com las mias consenteixen
tan sacrílega maldat?

Tú, que atrevit y alentat
has volgut ser lo primer
no tindrás lo cap senser.

(Li talla la orella.)

MALCUS. Ay! ay de mí desdixat
que una orella me ha llevat!
Gran disbarat cometí
quant en aixó me fiquí.

JESUS. Qui de contell vol ferir
de contell ha de morir.

Preneu pues lo meu consell,
Pere, y lo vostre contell
tornau ab acció pausada
á son puesto altra vegada.
Y habeu de tenir entés,
que si guardarme volgués
de estos sayons atrevits,
de angelicals esperits
numerosa companyia
mon pare me enviaria;
pero es forsa en est estat

ESCENA VI.

ANAS, JESUS, ABDARON, BENJAMI, MALCUS,
ROBOAN, soldats y poble.

ABDARON. Senyor Anás, esta gent
porta pres á un delinqüent
y en fe de bons ciutadans
lo entregan á vostras mans.

ANÁS. Siau, Jesús, tan ben trobat
com sou estat desitjat.
De vos he sentit á dir
cosas que 'm fan aturdir.
Diuen que habeu predicat
nova lley per la ciutat,
y que vos secretament
convertiu á molta gent.
Rebré mercé singular
que 'm vullau dir y explicar
com á cosa peregrina,
ia vostra lley y doctrina.

JESUS. Amich meu, jo he predicat
per tota aquesta ciutat;
vos podeu haber oit
lo que jo en lo temple hé dit.
En llochs públics he ensenyat
á tothom la veritat.

MALCUS. Així ab tan malas rahons
al pontífice respons?
Aquí va esta bofetada (Li dona.)
y cuidado altra vegada.

JESUS. Home, si mal he parlat
prego que 'm digas en qué,
y si he parlat be, ¿per que
has mon rostre maltractat?

ANÁS. Anem davant de Caifás.
que allí resoldrem lo cas. (Sen van.)

Mutació.

ESCENA V.

Sala en casa de Anás.

ANAS sol.

ANÁS. ¿Lograt per ventura haurá
nostra gent apoderarse
de aquest que gosa jactarse
ser fill de Dei soberá?
Inquiet mon ánimo está
fins que ho logria averiguar.
Si á mas mans pot arribar
mort ha de ser la sentència:
jo sabré de la clemencia
en mí la veu acallar.

Mutació.

ESCENA VII.

Sala en casa de Caifás.

CAIFÁS.

CAIFÁS. Inquiet me trobo y confús
á fins que haja averiguat
si nostra gent ha lograt
portársen pres á Jesús.
Ja lo poble á vacilar
comensaba certament,
y ell intentaba insolent
nostres fueros atacar.
Moria puig si á nostras mans
posarlo logra la sort,
donant exemple ab sa mort
y satisfacció als romans.

ESCENA VIII.

Dit. Los de la escena anterior y dos testimonis.

ANÁS. Sacerdot y gran prelat,
mantingua Deu vostre estat.

CAIF. Després de molts saluts,
siau, senyors, ben vinguts.

ANÁS. Aquí os portam un orat
que perturba la ciutat.

Predica públicament
ab molt gran atreviment;
y ensenyant nova doctrina
tot nostre poble amotina.

Vejam quin cástich mereix
qui nostra lley destrueix.

CAIF. Jerusalims ciutadans,
quant los delictes son grans
ha de ser ab gran rigor
castigat lo malfactor.

Per aixó vull jo discret
portarme en forma de dret,
y així vejau de buscar
qui vulla testificar
un cas tan facinerós,
maligne y escandalós.

TEST. 1. Jo diré la veritat
del que sia preguntat.

TESL. 2. Jo, senyor, deposaré
molt fielment lo que sabré.

TEST. 1. Aquest home ha predicat
ab molt gran publicitat.

TEST. 2. També jo li senti á dir
lo temple puch destruir

y tornar-lo á edificar
dins tres dias si me apar.

CAIF. Home no tornau rahó?

No senti la acusació
que aquestos contra vos fan?

Vostre delicte es molt gran,
pues aquí veig que ell mateix

es lo que vos emmuteix.

Ea, deixau de estar mut
y responeu resolut.

Mirau que tinch potestat
per donarvos llibertat.

De part de Deu vos conjur,
so pena de ser perjur,

que digau ab clara veu
si vos sou lo fill de Deu.

JESÚS. Vos, senyor, ho heheu dit
com si m' llegissey lo pit.

Mes vos dich jo en veritat
que m' veuréu tots assentat

á la dreta eternalmet
de mon Pare omnipotent.

CAIF. Plens de rabia mos sentits
no sufren tanta insolencia;
ab las mans de ma impaciencia

dech esqueixar mos vestits.

Es resolució molt sabia

que no reprobará algú;

pues per mes que estiguia nú

quedaré vestit de rabia.

En mon terrible desfici

quant me arribia á despullar,

bastant hi haurá que tallar

en la tela del judici.

Si testimonis volean,

no sabeu lo que buscau:

que mes cosas demanau

quant tals blasfemias oyeu?

Ab lo poch que heheu parlat,

fentvos ja la mort precisa,

del núbol que profetisa

eixirá la tempestat.

Eh! que os apar quant lo furor

ja li sobra á mon poder,

ferme fer doble paper

de jutje y de acusador!

ANÁS. Veja lo governador

las culpas de aquest traidor.

CAIF. Vos, senyor, heu ben parlat,
portemlo luego á Pilat. (*Sen van tots.*)

Mutació.

ESCENA IX.

Sala en casa de Pilat.

PILAT.

Poble judaich, á que 'l tomá Tiberi
per governarte justicier me enviá
¿per que furios avuy eridant te miro,
d' aquell que ahí exaltares murmuran
Clamas contra del home que reberes
ab flors y rams y palmas y cantars,
fentne servir tos mantos de catifa
per los carrers que habia de passar.
¿Quant prest lo dols accent de alegre

[Hossanna]

en paraulas de mort has trasformat!
Tal volta prest, en lloch de flors, la terra

d' espinas per passar li cubrirás!

Ja lo tumulto prop de aquí se mira,

alterats los rabins lo van guiant,

venjansa á demar sens dupte venen:

justicia, no venjansa, trobarán.

ESCENA X.

Dit. Los de la escena precedent.

CAIF. Deu vos prospere, Pilat,
vida, persona y estat.

ANÁS. Mantingua Deu lo valor
del senyor governador.

BDAR. Salve, senyor president,
de nostre lley ornament.
ENJ. Deu guarde al senyor pretor
honra, vida, estat y honor.
LAT. Sia molt ben arribada
companyia tan honrada.

AIF. Aquí portam davant vos
á un home facinerós.

NÁS. Aquets es lo fals profeta
que nostra ciutat inquieta.

BDAR. Altra nova lley predica
y la nostra falsifica.

AIF. En gran mengua y deshonor
de Tiberi emperador

publica ab molt altas veus
que ell es lo rey dels jueus.

NÁS. Nostras lleys han disposat
que sia á mort condemnat
qui nostre poble amotina
y contra César crimina.

ILAT. Crim de lesa majestat
es crim de molta entitat;
pero aquets cas no es tan fort
per lo cual meresquia mort.

NÁS. Si no fos tan criminós,
tan inquiet y revoltós,
davant vos, senyor Pilat,
no l' hauriam presentat.

CAIF. Casi tot lo poble creu
que es verdader fill de Deu.

NÁS. Ha dit entre altrás falsías,
que ell es lo promés Messías.

BENJ. Se ha atrevit á amenassar
que l' temple vol assolar.

ABDAR. Usaba ab molta arrogancia
l' art fals de la nigromancia.

PILAT. Vos, Jesús de Nazareth,
com així estau tan secret
que rahó no hajau tornat
en lo que estau acusat?

Deixau congoixa y temor,
y digau franch al Pretor

la vritat de aquestas veus.
¿Sou vos lo rey dels jueus?

JESÚS. Senyor Pilat, president,
vos ho habeu dit clarament.

PILAT. Aquets home ha declarat
clarament la veritat,
y segons veig, no mereix

lo conflicte que pateix,
quant mes un cástich tan fort

com es condemnarlo á mort.
ANÁS. Mal coneixeu, Pons Pilat,

home tan desenfrenat.
Un desdixat galileu

publica ser fill de Deu?
PILAT. Sou, vos, amich, lo Messías

promés en las profesías?
JESÚS. Si vos, Pilat, ho dieu,

per qué saber ho volean?

PILAT. Aquets home no 'l tinch jo
baix de ma jurisdicció.

Jo presidesch en Judea
y Herodes en Galilea.

Anau donchs á sa presencia
que ell donará la sentència

CAIF. Abdaron y Benjamí
lo portarán luego allí. *(Sen ran.)*

Mutació.

ESCENA XI.

Sala ab braseret.

GAMALIEL y JOAB.

GAM. Gran enemich es lo fret,
y mes aqueix que ara fa.

JOAB. Aqueix hermós braseret
valent nos defensará

de un enemich tan inquiet.
GAM. Molt be digué aquell que al foch

doná nom de mitja vida.
JOAB. La conveniencia del lloch

hermosament nos convida
á que conversem un poch.

GAM. Com un profeta has parlat
y com un sabi dels set.

JOAB. Ja has vist com lo han agafat
y portat pres y lligat

á Jesús de Nazareth.
GAM. Així no predicará

ni 'l seguirá tanta gent.
Pilat lo castigará

conforme ell mateix veurá
que sia mes convenient.

Perque ja anava dient
tota aquella gent plebea

que era home en tot excelent,
y que molt segurament

seria rey de Judea.
JOAB. Creurias que á mi m' sab greu?

A be que res no mi va.
Jo te asseguro, amich meu,

que si ell es ver fill de Deu,
aixó no reixirá.

Y jo crech que es fill de Deu,
pues que perdona pecats,

en la Magdalena es veu;
tots quants pecats ella feu

tots ell los hi ha perdonats.
GAM. Lo han pres ab un gran tropell,

y un deixeble valentás
ha tirat de son contell

y la orella ha tallat ell
á un criat del gran Caifás.

Si be de aquesta ferida

ESCENA XII.

SAN PERE. Luego la MOSSA de Pilat.

lo dolor ha durat poch;
pues la orella desunida
lo bon home la ha cullida
y la ha tornada en son lloch.
De que lo hajan agafat
se li espera mala sort;
pues los grans de la ciutat
ensibornan á Pilat,
y 'l dret li farán fer tort,
JOAB. Jo no sé com tan abiat
tota la gent se es mudada;
perque diumenge passat
quant ell vingué á la ciutat
li feren molt gran entrada.
Un gran cas te vull contar:
en una ciutat que es diu
de Naim, ell va encontrar
á un jove, que ab plant esquiu
lo portaban á enterrar,
y de mort lo torná viu.
Mes me varen afirmar
que es miracle dels mes grans,
que ab dos peixos y cinch pans
á cinch mil va assaciar
de homens, donas, xichs y grans.

Y encara mes te diré,
que á mí per cert me afirmaren,
quant tothom menjá molt bé
dotse coves plens n' hi hagué
dels trossos sols que quedaren.
GAM. També diuhen que assistí
á unas bodas en Caná,
y la aigua convertí en vi
tan saborós y tan fi
que á tots gran pasmo causá.

JOAB. A Bethania també aná;
y ab gran amor y ternura
á Llátzer ressucitá,
que habia tres dias ja
que estaba en la sepultura.

GAM. Si tot aixó es veritat
com jo crech piadosament,
no habia de ser agafat,
sino molt apreciat
y venerat de la gent.
En fi, á mi me han referit.
testimonis verdaders,
que un deixebie lo ha trahit
per lo interés y profit
del preu de trenta diners.
Lo cert es que ell está pres.
Deu lo consolía en sas penas,
ja que no si pot fer res.
Anémsen ja, que hora es
de anar á nostras faenas.

S. PERE. Pues que está tot sol aixó
aqueix braseret me valga,
que á la ocasió pintan calva
y jo so com la ocasió.

MOSSA. Mon amo en aquesta estona
contra el pobre delinqüent
en ira y rabia se encona;
pero á mí que se men dona?
no fos ell tan gran dolent.
Tu, que cercas per aquí.
á quí demanas mesquí,
que segons estás confús
ets deixeble de Jesús?

S. PERE. Tal home no conequí,
ni de ell noticia tinguí.

MOSSA. Lo teu modo de parlar
malament ho pot negar.

S. PERE. En ma vida lo he tractat
ni l' conech en veritat.

MOSSA. En lo teu parlar se veu
que no ets sino galileu.

Además, que tinch recort
que estabas ab ell en lo hort.

S. PERE. Tinga jo mala salut
si á tal home he conegut.
Deixaume, pues, escalfar
y de ell no 'm vullau parlar;
pues vos afirmo com dech
que á tal home no conech;
y si créurer no m' voleu.
juraré lo nom de Deu. (*Canta lo gall.*)

MOSSA. Pobre vell, bona la has feta
venint aquí temerari.
Sens dupte que en lo Calvari
servirás de bandereta.

Mutació.

ESCENA XIII.

Carrer.

SAN PERE.

S. PERE. Ay de mí! que es lo que fet!
contra mon Deu traició!
Oh malhaja la hora y punt
en que os he negat, Senyor.
De mon pecat y delictes
lo gall me ha donat recort
en tal acció demostrant
ser mes racional que jo.
Misericordia, Deu meu,
Misericordia, Senyor,
que si es gran la culpa mia

vostra clemencia es major.
 Las vostras misericordias
 mes innumerables son
 que las arenas del mar
 y los átomos del sol:
 en ellas, Senyor, confío,
 encara que indigne som,
 que han de impedir contra mí
 vostra justicia y rigor.
 Senyor, jo lo mes ingrát
 á vostres tan grans favors,
 he tingut atreviment
 pera pecar contra vos.
 Ay de mí trist! qué faré,
 pues he negat alevós
 per vil temor de una dona
 á mon Deu y Redemptor.
 Ay! que he negat á mon mestre,
 lo qual no m' negaba, no,
 entre los demás deixebles
 los carinyos de son cor.
 Jo la ovella mes volguda
 del rebany del Salvador,
 he negat al pastor que era
 pera mí tan cuidados.
 Mes ja de tan gran ofensa
 imploro, Senyor, perdó,
 ab llágrimas que derramo
 de viva pena y dolor.

(*Sen va.*)

Mutació.

ESCENA XIV.

Sala del consell.

CAIFÁS, ANÁS, BENJAMÍ, ABDARON. Luego
 JUDAS.

ANÁS. No sentíu, Caifás, un plor
 que denota gran dolor?
 CAIFÁS. Faria aquet sentiment
 la mare del delinqüent?
 BENJAMÍ. Veu que tant nos amohina
 no pot ser veu femenina.
 ABDARON. Senyors, lo qui fa eix plant
 es Judas que ve plorant.
 CAIFÁS. De qué, Judas, ploreu vos?
 de qué estau tan dolorós.
 UDAS. Ploro la mia maldat,
 la mia culpa y pecat.
 NÁS. Del que habeu tractat y fet
 ja estau, Judas, satisfet.
 UDAS. Tan gran mal en mí ha causat
 aqueix interés malvat,
 per lo tant me faréu pler
 de cobrar vostre diner
 y tornarme lo senyor

á qui dech tan gran amor.
 CAIFÁS. Vos ho haguessiu ben mirat,
 que ara tot es excusat.
 Y en fi, Judas, lo contracte
 tindrá cumpliment exacte.
 JUDAS. Si no me 'l voleu tornar
 me faréu desesperar.
 CAIFÁS. Judas, jo estaré content
 de que moriau tan valent.
 ANÁS. Alegre miraré jo
 tan gentil resolució.
 BENJAMÍ. Jo tindré molt poch cuidado
 de excusar lo vostre enfado.
 ABDARON. Jo faré molt poch cabal
 de afluijarvos lo dogal.
 JUDAS. Pues inexorables sou
 y lo meu llanto no os mou,
 aquí llanso, fariseus,
 (*Llansa la bossa a's peus del tribunal.*)
 la moneda á vostres peus.
 Jo traïdor, jo vil, jo injust,
 vos venguí la sanch del just,
 y puig no la puch cobrar
 men vaig á desesperar. (*Sen va.*)

ESCENA XV.

Dits, menos JUDAS.

BENJAMÍ. Juguemnos estos menuts
 pues Judas no 'ls ha volguts.
 ANÁS. Preu de sanch no s' pot jugar.
 BENJAMÍ. Pues en que se ha de esmersar?
 ANÁS. Jo diré lo que n' farém.
 Ab ells un camp comprarém
 lo qual se anomenará
 camp de sanch, y servirá
 per enterrar allí dins
 tots los difunts peregrins.
 CAIFÁS. Aixó se ha de executar;
 y ara luego sens tardar
 Abdaron y Benjamí
 partescan luego de assí
 á buscar á aquell malvat
 per fer lo que ha dit Pilat.
 ABDARON. Toca á la nostra atenció
 obehir sens dilació. (*Sen va.*)
 ANÁS. Abdaron y Benjamí
 han servit be fins assí.
 CAIFÁS. Qui prompte y lleal serveix,
 duplicat premi mereix:
 y així en qualsevol mercé
 del dos me recordaré.
 ANÁS. Ja podem partir, senyor,
 á buscar lo malfactor. (*Sen va.*)

Mutació.

ESCENA XVI.

Bosch curt.—Arbre.—Penya.

JUDAS.

JUDAS. Conciencia, ¿per qué m' acusas?

Oh remordiment, ¿qué vols?
per qué la tranquilitat
turbau dintre de mon cor?
Ja que he comés lo delicte
mes enorme, mes atrosos...
borraume de la memoria
tan fatal, pérfida acció.
Pero vosaltres, fiscals
de ma crueltat y error
no 'm donau un sol instant
de sossego ni repós.
La vida mia, no es vida,
es un continuo trastorn;
no es trastorn, que es una rabia,
no es rabia, que es un viu foch
que m' devora las entranyas,
y 'm fa lo viurer odiós.
Continuament sento l' crit
de Judas! Judas traïdor
tu vengueres á ton mestre
per lo vil interés! cóm
la terra mil vegadas
no sepulta lo teu cos!
Com las ásperas montanyas
no 's desprenen de son lloch,
y sobre tu se desploman
borrant tal home del mon!
En qué te ofengué Jesus,
ton pare, mestre, y senyor,
perque com un manso anyell
lo entreguias al llop rabiós?
Te ofengué en ferte deixeble,
en acullirte piados
á sa amable companyia
y colmarte de favors?
Y tu, ingrát, pervers, impío,
lo presentas als sayons,
perque entre horribles torments
li donian la mes cruel mort!
Ay remordiment terrible
que ocupas mon interior,
per qué no m' pintabas antes
tan desgraciada mort!
Ara m' consums, me devoras
y aumentas mon desconsol!
Desesperat y frenétich,
ansiós busco la mort,
lo infern, tot lo infern no iguala
á la rabia del meu cor.
Veniu, esperits malignes

de las oscuras mansions.
Veniu, aquí teniu l' home
mes ingrát que ha vist lo mon;
y á vosaltres vos entrego
esperit, ánima y cos. *(Se penja)*

ESCENA XVII.

JUDAS, DIMONI, (per escotillon.)

DIMONI. Aquí, Judas Iscariot.
prompte per servirte estich,
que jo sempre favoresch
als que confían en m. *(Sen va.)*
(Decoració de Infern Ball de dimonis)
Cau Judas: los dimonis lo agafan y co-
mensan á donar voltas y salts.)

FI DEL QUADRO QUART.

QUADRO QUINT.

La sentencia.

ESCENA PRIMERA.

Sala en casa de Herodes.

(Sala de Herodes.—HERODES, JESÚS, ADBARON,
BENJAMÍ, y soldats.)

BENJAMÍ. Nostre president Pilat
desitja vostra amistat:
de part sua som vinguts
á darvos molts saluts,
y aquí, senyor, vos remet
á Jesús de Nazareth,
perque segons los processos
castigueu los seus excessos.
HERODES. Aprecio molt lo favor
que m' fa lo senyor Pretor:
y diréuli de part mia
que he rebut gran alegría
de tenir en poder meu
á aquest home galileu.

BDARON. Ell, senyor, ha alborotat tota la nostra ciutat.

ERODES. La vostra fama, Jesús, me te suspés y confús: tot lo poble clarament va publicant y dihent per cosa molt peregrina, que teniu tan gran doctrina, tanta destresa y saber, que miracles sabeu fer. Tot aixó, així suposat, si desitjau ma amistat, feu que jo veja de vos algun senyal portentós. Si vos sou sabí, advertiu y mirau qui es lo que ho diu, que los prechs dels presidents son veraders manaments.

BENJAMÍ. ¿Devant de un rey está mut un home que es tan sabut?

ERODES. ¿Com á aixó no responeu? ¿Per ventura no sabeu que tinch plena potestat per donarvos llibertat?

ABDARON. A fe que per urdir maulas no li han faltat paraulas.

ERODES. Home que no considera una rahó verdadera, apartéumel del davant, que es un loco, un ignorant. Pero... tot primerament, de tal cas, per escarment, en senyal de sa locura, posauli esta vestidura, porque veja Pons Pilat que me ha remés un orat. Diréu al senyor Pretor que aquí te lo malfactor, y pues ell me lo ha remés que cancelle lo procés.

(*Sen va.*)

Mutació.

ESCENA II.

Sala en casa de Pilat.

PILAT.

PILAT. Poble fanátich é ilús, instrument dels fariseus, que obrar ab justicia creus sacrificant á Jesús; ton enteniment confús de la vritat te desvia iquant mes deurias per guia pèndrer sa vida y exemple que dels sacerdots del temple l' egoisme y la hipocresia!

Vostra religió es misteri que un idólatra profana, y una autoritat romana, un dels Pretors del Imperi, no pot en nom de Tiberi que vostras lleys vos deixá, crim de religió pená, ni dictar de mort sentència al qui predica obediencia al emperador Romá. Mes la turba va creixent, seguint al gran sacerdot que ha mogut est avalot ab sa fanática gent. ¡Oh! malhaja lo moment en que vingué á ma presència! Jo no vull pas tal sentència... mes per evitá un conflicte me farán dir que es delicte fins la mateixa ignocencia.

ESCENA III.

PILAT, CAIFÁS, ANÁS, BENJAMÍ, ABDARON, JESÚS, soldats y poble.

BENJAMÍ. Herodes nos ha deixat aquest home per orat.

ABDARON. En senyal de sa locura li ha posat tal vestidura.

BENJAMÍ. Nos ha dit que d' ell fassau tot alló que vos vulgau.

PILAT. Amichs, jo le he interrogat ab manya y sutilitat y de tal modo 's disculpa que jo no li trovo culpa. Lo deshonor que pateix ja de cástich li serveix.

ABDARON. Que poch que ha fet ell lo mut quant parlar li ha convingut!

PILAT. Culpa no li sé trobar; y puig entre tanta gent jo sol lo veig innocent, vejau si 'l podré lliurar. Es costum que ab alegría sempre en la Pasqua observau, que algun reo perdonau en celebritat del dia; y ja que ara ve lo cas que aquest costum se practiquia, á qui volem que se apliquia á Jesús, ó á Barrabás? Qui llibraré ab tan bon us?

TOTS. No á Jesús.

PILAT. ¿Jesús tindrà tan mal fi?

TOTS. Si.

PILAT. ¿Qui de culpas no es capás?

TOTS. Barrabás.

PILAT. ¡Oh ingrata poble! ¿qué fas?

ningú ta resposta abonia:
 á qui clamas que perdonia?
 TOTS. No á Jesús, si á Barrabás?
 PILAT. Mirau que es un gran error
 deslliurar lo malfactor,
 y condemnar cruelment
 á un home tan innocent.

ANÁS. Nom de innocent no mereix
 qui nostra lley destrueix.

CAIFÁS. Qui rey se fa del imperi
 crimina contra Tiberi.

PILAT. Si sas culpas son tan grans,
 jo 'l posaré en vostras mans
 porque judiqueu la pena
 segons vostra lley ordena.

BENJAMÍ. La lley nostra no consent
 que jutjem ai delinqüent.

PILAT. Ara be, feulo lligar
 fortament en un pilar.
 y porque tingau conort
 feuli dar assots de mort.

Ola, lo meu escuder?

ESCUDEU. Senyor, que habeu menester?

PILAT. Ma guardia ves á avisar
 que vingua al punt á assotar
 á aqueix home delinqüent
 per son cástich y escarment.

ESCUDEU. Senyor, vostre manament
 vaig á cumplir diligent. *(Sen va.)*

CAIFÁS. Sembla que ja en rahó es posa
 á nostres prechs lo Pretor.

ANÁS. Mes á condemnarlo á mort
 encara débil no gosa.

CAIFÁS. Ara deixemlo assotar,
 y si 'l lliberta veyem,
 tots junts lo crit alsarem
 fins ferlo crucificar.

ESCENA IV.

Dits, ESCUDEU y quatre sayons.

ESCUDEU. Aquí, senyor President
 teniu ja la honrada gent.

PILAT. Soldats del romá Tiberi
 comensau lo ministeri,
 y assotau en continent
 aquest home delinqüent
 porque tingua aqueix conflicte
 en pena de son delicte. *(Sen van.)*

Mutació.

ESCENA V.

Sala del pilar.

JESUS y quatre sayons.

SAYÓ 1. Pues en sanch vas á nadar,
 la roba haurás de deixar.

SAYÓ 2. Ea companys meus, no hi ha
 sino apretar be la ma. *(Lo assotan)*

MÚSICA.

SAYÓ 3. Casi comensa á cansar
 assotarlo hu per hu;
 bc fora cridar algú
 que 'ns vingues á rellevar.

SAYÓ 4. Femli véurer las estrellas
 quant queixarse no 'l sentim
 y lo rato divertim
 en contarli las costellas.

(Despues de assotat cau)

SAYÓ 1. Vostra real majestat
 ja estará un xiquet cansat,
 y axí será bé que luego
 per péndrer algun sossego
 ab gravetat molt cabal
 se assentia en trono real.

(Lo assentian)

SAYÓ 2. Deu te quart, rey dels hebreus
(Li fa cortesia.)

assotat de cap á peus;
 bruta está ta cara attiva;
 réntila aquesta saliva.

(Li escup á la cara.)

SAYÓ 3. A vostra real persona
 presento aquesta corona,
 porque vaja assenyalat
 rey de tanta magestat.

(Li posan la corona.)

SAYÓ 4. Tu que saps profetizar,
 sabrias endevinar
 qual de nosaltres te ha dada
 esta tal cual bofetada?

(Li dona la bofetada.)

SAYÓ 1. Un fill de un pobre fuster
 nostre rey se presum ser:
 home que naix entre pallas
 ha de ser rey de riallas.
 A véurer ab quina manya
 tindrá aquest cetro de canya.

(Li posan á la ma.)

SAYÓ 2. Deu quart vostra magestat
 y vostra real persona,
 á fe que os hem ben posat
 ab cetro y rica corona...
 y encara no hem comensat.

SAYÓ 3. Vostra magestat molt alta
 ja está ab insignias reals;
 mes porque estiguian cabals
 esta púrpura li falta.

(Li posan la púrpura.)

SAYÓ 4. Pues está ben assentat
 y magestuós en extrem
 estant dels ulls ben tapat,

(Li tapan los ulls.)

ab ell tots jugar podrem

á endevina qui te ha dat. (*Li pegan.*)

PILAT. (*dintre.*) Mon escuder.

ESCUDER. (*dintre.*) Senyor meu?

PILAT. (*dintre.*) A aqueixos soldats direu que portian pres y lligat á aqueix que ara han assotat.

x LO ESCUDER. Mana mon amo Pilat que Jesús de Nazareth, ben lligat y ben estret davant de ell sia portat.

TOTS. Anem tots en continent, á servir al president. (*Sen van.*)

Mutació.

ESCENA VI.

Sala del pretori.

PILAT, ANÁS, CAIFÁS, BENJAMÍ, ABDARON, ESCUDER, SOLDAT, y poble.

PILAT. Sufrint ab sobrada pausa que patesca tal menyspreu, novament coneixeréu que jo no li trobo causa; (arribá la última hora de véurer si 'l puch librar) y perque l' pugau mirar os lo trauré aquí de fora, y convensuts de la rahó quant sas penas mirareu, deixant la rabia, faréu campegia la compassió. (*Sen va.*)

CAIFÁS. Qué intentará fer Pilat en lance tan excusat?

ANÁS. Pot ser que tingua valor de encubrir lo malfactor.

CAIFÁS. Si ell fes tan gran villanía á fe que la pagaria.

ESCENA VII.

Dits. JESÚS, PILAT y els quatre sayons al balcó.

PILAT. Després de vista la lley, al balcó del tribunal repetesch ab crit cabal que mireu á vostre rey.

Ecce homo!

Veus aquí lo home lligat, tan ferit y maltractat, y assotat de cap á peus per vosaltres fariseus!

Ece homo! Miraulo be, pues forma de home no te. Tan gran conflicte ha passat que está tot desfigurat; y ha patit dolor tan fort que no sé com ja no es mort.

Caifás, aqueix manso anyell ha passat tan gran flagell, que si es criminal sa obra fins ja te cástich de sobra. No 'l vullau mes perseguí, y que fassia son camí.

CAIFÁS. Pera ser ben castigat ha de ser crucificat.

ANÁS. Lo home que s' fa fill de Deu ha de ser clavat en creu.

BENJAMÍ. Sentencia de mort mereix qui nostra lley destruheix.

ABDARON. Ab mala mort deu morir qui 'l temple vol destruir.

PILAT. Ea, calleu, ciutadans, que ja entrego á vostras mans aquest home galileu; condemnaulo, si voleu, segons vostre gust disposa, que jo no li trobo cosa per la qual lo desditxat meresquia ser condemnat.

CAIFÁS. Nostre César y senyor pot jutjar lo malfactor, y vos, Pilat, juntament, que aquí sou son lloch-tinent, que á nosaltres no es permés castigar ningun excés.

PILAT. Jo no puch, ni pot la lley, castigar á vostre rey.

ANÁS. Sols Tiberi emperador es nostre rey y senyor.

CAIFÁS. Si lo voleu darnos gust en fer un cástich tan just, habed de saber, senyor, que tenim emperador, y per escriurer á Roma

no 'ns falta pergamí y ploma.

PILAT. Caifás, segons vos parlau apar que me amenassau.

CAIFÁS. Si sou tan fluix, es precis donar á Tiberi avís

de vostra gran fluixedat.

ANÁS. Es molt en rahó posat que moria un tant solament per no patir tanta gent.

CAIFÁS. Amichs, veja lo pretor que sabem tenir valor.

Aquest home ha de morir ó tots habem de patir.

Seguesquia la mia veu qui sia bon fariseu.

Donaunos, senyor Pilat á Jesus crucificat.

(*Se repeteix tres vegadas.*)

PILAT. Cessen ja vostres clamors, rabins, sabis y doctors, pues baixo determinat á fer vostra voluntat.

Sent clamor universal
me posau en forta urgencia
de donarli la sentència
posat en mon tribunal.

(Baixant del balcó.)

Atenent donchs al delictes
y á vostra malavolencia
declararé la sentència
perque acabia son conflicte.
Ola, lo meu escuder:
portaume lo menester
que vull rentarme las mans.

(Ix lo escuder ab lo menester per rentarse las mans.)

Jerusalims ciutadans,
estos cárrechs y perills
caigan sobre vostres fills.

Tots. Pilat, vostra profecia
sobre tots nosaltres sia.

(Se assenta á la taula á firmar la sentència)

BENJAMÍ. A Pilat las advertencias
hanlo fet mudar de intent.

ABDARON. Com te bon enteniment
pesa be las conseqüencias.

ANÁS. Aixó es obrar molt prudent;
y si prest son orgull postra
veurém que de la part nostra
se ha tornat lo president.

CAIFÁS. Tot lo demés son embulls,
ociosa la resistencia
quant la causa y la sentència
de tan clara salta als ulls.

BENJAMÍ. Pensaba tornar atrás
Pilat nostra pretensió,
proposant la elecció
de Jesús ó Barrabás.

ABDARON. Barrabás, si be es un lladre,
no hi fa res que l' deslliurém,
que l' millor dia que 'ns quadre
si convé lo agafaré.

ANÁS. Es així, pero á Jesús
si de aquesta 'ns escapás
jo os asseguro, Caifás,
que m' deixaria confús.

CAIFÁS. Jo no hauria aguantat mes;
al César hauria anat
á contarli de Pilat
sa cobardia en excés.

(Los sayons fan agenollar á Jesús mentres Pilat llegeix la sentència.)

PILAT. Jo, Pons Pilat, president,
governador general,
jutje de Jerusalem

y pretor de la ciutat
de Palestina en Judea,
per la augusta magestat *(san cortesía.)*
del sempre invicte Tiberi
emperador dels romans;
Estant en forma de jutje
sentat en mon tribunal
de la casa del pretori
atentament judicant;
Vistos los crims y delictes
de la causa criminal
de Jesús de Nazareth
per los jueus acusat,
judico de esta manera.

Atés y considerat
que del mérit de sas culpas
clarament ha resultat
que volgué per vanagloria
y ab parulas arrogants
ferse davant de aqueix poble
fill de Deu universal;
Atés que rey de Judea
volgué ser anomenat
y vedar que los tributs
fossen al César pagats:
y atés que moltes vegades
arrogant ha amenassat
que 'l temple de Salomó
totalment vol assolar;
Mano per estos delictes
que sia crucificat
y clavet en una creu
ab dos lladres als costats.

(Els dona la sentència.)

Tot aixó ho faréu ab pausa,
y en la cima de la creu
un rétol hi posaréu
que es lo títol de la causa.
Ab interpretació peregrina
sa culpa se llegirà;
y ab tres llenguas estará,
Hebrea, Grega, y Llatina.
Ab los caràcters mes breus
dirá lo títol perfet:
es Jesus de Nazareth
y també rey de jueus.
Tots. Viva nostre president
que tal sentència ha donat
PILAT. Nó; jo las mans me he rentat,
es ja vostre el delinqüent.

FI DEL QUADRO QUINT Y DEL
ACTE TERCER.

ACTE QUART

QUADRO SISÉ

Lo Calvari.

ESCENA PRIMERA.

Carrer de la Amargura.

JESUS, ANÁS, CAIFÁS, BENJAMÍ, ABDARON, TROMPETER, CENTURIÓ, MAL LLADRE, BON LLADRE, SIMÓ CIRINEU, VERÓNICA, sayons, soldats y poble.

Primerament passen los soldats acompanyats de música.

TROMPETER. Ola, oyents,
(*Lo trompeter toca y llegeix.*)

si acás no ho sabeu,
aquest es Jesús
dit de Nazareth,
lo cual digué que era
únic fill de Deu,
y contra Tiberi
volgué ferse rey:
y entre altrás locuras
atrevit digué
que ell arruinaria
lo temple y després
dintre de tres dias
tornaria á l' fer.
Y per altres crims
que están en procés,
mana la justícia
que clavat en creu
en mitj de dos lladres
moria sens remey,
perque sia cástich,
esta mort per ell,

y per tots los altre s
un viu escarment.

(*Quant Jesús arriba al mitj del teatro cau y agenollat diu esta relació.*)

JESÚS. Mirau, mirau, Pare etern,
mirau desde aqueixa gloria
á vostre unigénit fill
que davant vos se agenolla.

Mirau com se sacrifica
esta víctima amorosa
contra la gent pecadora.
Mirau ja com vostre Isaach
ell mateix la llenya porta
sobre la qual molt gustós
oferirá sa persona.

Tu, amada creu, has de ser
la clau felis y ditzosa
ab que los homens podrán
obrir la celestial porta;
tu serás lo rich tresor,
la joya y pedra preciosa
ab que los mortals farán
la mes profitosa compra:
y finalment serás tu
lo camp y plassa famosa
en la qual alcansaré
la mes plausible victoria.

SAYÓ l. Un poch llargueta es estada
aqueixa oració devota;
pues ja has acabat, carré gat
la creu per una altra estona.

JESÚS. Oh creu, tu que l' cor me robas!
Oh, qui en aquesta ocaló
alas tingués de paloma,

pera poder del Calvari
pujar mes breument la costa!
SAYÓ I. Cert que ja estich enfadat
de tan llargas ceremonias.
Home que fas del valent,
com ara 't faltan las forsas,
pues que casi á cada pas
nos caus en terra y tremolas?

ANÁS. Per voler mostrarse fort
pateix una gran congoixa,
pues ja la suor li cau
per la cara gota á gota.
Ola, soldats, advertiu
que se li cau la corona;
apretaui be, no sia
que quedia sens eixa pompa.

VERÓNICA. No ignorau vos, senyor,
que sempre foren las donas
á vista de agenas penas
compassivas y pladosas.
Y vosaltres de Jesús
tenui mes misericordia.
No enterneixen vostres cors
tantas penas y sossobras?
Y ara permetau, senyor,
que aqueixa criada copiosa
aixugue la vostra cara
ab aquesta toballola;
que veig que lo gran suor
mesclat ab sanch copiosa
afea vostre hermós rostro
y rega la terra tota.

(*Li aixuga la cara. Tots los sayons fan gran admiració al veure la cara de Jesús.*)

Que es aixó? ay de mí! que miro!
no es esta la cara propia
de Jesús? que gran prodigi!
que cosa tan miraclosa!

La gran copia del suor
es la causa de esta copia
y pues logro tanta ditxa
guarde mon cor esta joya. (*Sen va.*)

ANÁS. Pues que camina tan poch
y gasta tanta patxorra,
vinga Simon Cirineu,
que es home de bonas forsas,
y porti per ell la creu
pues bona paga li donan,
que si acás no ho fem així
sens ha de morir ans de hora.

CIRINEU. Lo pes es en extrem gran,
pero la paga es molt poca;
no obstant, me mou sa fatiga
á ferli aquesta bona obra.

(*Vánsen tots.*)

Mutació.

ESCENA II.

Casa blanca.

MARIA SANTÍSSIMA, MAGDALENA, MARIA JACOBÉ,
MARIA SALOMÉ.

MARIA. No me aconsoleu, parenta,
perque sento tal torment,
tanta pena y sentiment
que no puch viurer contenta
Veig que está pres lo meu fill
y que han de donarli mort;
com puch pues pèndrer conort
mirantlo en tan gran perill?
Encara que ell mor de gana
per la humana redempció,
no deixo de sentir jo
pena cruel é inhumana.
No que contenta no estiga
del be que vindrá al mon tot;
pero ab tot aixó no pot
mitigarse ma fatiga.

JACOBÉ. Senyora, mostrau valor,
perque si vos desmayau,
trista nos ocasionau
morir de pena y dolor.

SALOMÉ. Senyora, ja que veyeu
que mor per tots ab gran gust
y sens culpa, será just
que algun tant vos consoleu.

MAGDALENA. Aplacau, senyora mia,
vostra pena, y advertiu
que lo dolor que sentiü
me dobla á mí la agonía.

ESCENA III.

Dits y SAN JOAN.

JOAN. Molt sento, senyora mia,
que haja de ser lo correu
de una noticia tan trista,
de una nova tan cruel.
Y aixis, senyora, deixau,
deixau lo reculliment,
que encara que tant convinga,
senyora, ara no convé:
seguíu, senyora, mos passos,
seguíume luego y veuréu
á vostre fill y mon mestre
que está en poder dels hebreus.
Sabréu que lo ha condemnat
á mort lo jutge cruel,
y lo ha posat en sas mans
perque se venjassen de ell.
Judicau com estará
entre las garras cruels

de aquells llops devoradors
aquell anyell mansuet.
Las penas que ell ha patidas
los afronts y los tormentos,
no sabria referirlos
encara que jo volgués.
Tots los jueus ab gran cólera
cridan ab confusas veus,
ara acabarà la vida
de Judea el fingit rey.
Ab so de ronca trompeta
com si fos un delinqüent,
li publican la sentència
que sia clavat en creu.

No 'ns detingám mes, senyora,
perque si 'ns detenim mes,
segons la pressa que portan
crech que viu no 'l trobarém.

MARIA. Oh que nova tan terrible
es aquesta, Pare etern,
Mon cor oprimit de pena
en mil trossos se 'm parteix;
y pues ja porto lo manto
veniu en mon seguiment
perque siau testimoni
del gran dolor del cor meu. (*Sen van.*)

Mutació.

ESCENA IV.

Casa de Pilat.

PILAT.

En va en la soledat cerco lo calma,
no trobo lloch hont reposar tranquil.
A un innocent á ser clavat condemno,
y en la sentència sols hi veig un crim.
¡Malhaja 'l jorn en que vinguí á Judea,
y del pretori en lo palau entrí!
¡Quan vana n' es de governar la gloria
si ha de ofegar de la justicia 'l crit!
¡Si fos vritat lo somni de ma esposa?
¡Si de eix Deu ignorat ell fos lo fill?
Si fundador de una doctrina santa
vegés son nom pels sigles benchit
y tragedia divina, son martiri
obris al mon de redempció 'l camí?
Que hi fores tu, Pilat, en la sentència?
Un jutje?—No, que un jutje no obra ai-
[xís.
to be 'm rentí; mes ¡ay! contemplo enca-
[ra.
tom ma consciencia sangonents mos dits.

ESCENA V.

PILAT, ANÁS y ABDARON.

ANÁS. Del títol he reparat
qué á mon parer no está bé:
posauli que ell ho digné,
sens darli la dignitat.
Rey de jueus, no es lley,
ni segons dret deu posarse;
sino sols que per jactarse
ell deya: jo so lo rey.

PILAT. Ab tot aixó que me has dit
no m' traus cap culpa á la cara;
y lo que he escrit fins ara
vull que estiga per escrit.
Que habent obrat ab prudencia
en la causa y sens engany,
ara si que fora estrany
que jo mudás la sentència.

ABDARON Ara si que nos agrada
ta bona resolució.

ESCENA VI.

PILAT.

Ara volian mudás
lo títol que está en la creu.
¡Quant dich que aqueix poble hebreu
es cruel y pertinás!
Que s' feya rey volen diga
y jo he escrit que son rey es:
ells farán tot lo demés
sens pensar que men desdiga.
(*Sen va.*)

Mutació.

ESCENA VII.

Vista de ciutat.

VERÓNICA, dos donas y poble.

DONA 1. Qui ha de poder tenir,
ulls meus, vostra corrent copia,
si las fomenta una vista
tan trágica y llastimosa?

VERÓNICA. També m' mou á compassió
sa mare, que es santa dona
Ay de mí! com quedarà
afligida, trista y sola!

DONA 2. Qui vegia á son amat fill
en tan llastimosa forma,
lo cor se li ha de partir
si no 'l te mes dur que roca.

ESCENA VIII.

Ditas. JESUS, TROMPETER, ANÁS, CAIFÁS, CENTURIO, LLADRES, soldats, sayons, poble.

ESÚS. Fillas de Jerusalem,
no derrameu llastimosas
las llágrimas sobre mi,
sí sobre vosaltres solas
y sobre los vostres fills;
perque vindrá tems y hora
en que serán las estérils
las mes faustas y ditxosas. *(Vase.)*

DONA 1. Ay de mi! lo cor me passa
eixa tan terrible nova.

DONA 2. Sepúltenme las montanyas
antes que vegie tal cosa.

ESCENA IX.

Ditas. VERONICA, MARIA SANTÍSSIMA, MAGDALENA, MARIA JACOBE, MARIA SALOME, S. JOAN.

JOAN. Senyora, pues sentim ja
la trompeta, caminem
que en lo Calvari serém
antes que no no morirá.

MARIA. Anem, Joan, ab prestesa
antes que lo encontrem mort
pues sa vida es mon conort,
mon valor y fortaleza.
Senyoras, habeume vist
mon fill que la ánimo adora?

DONA 1. Per aquí ha pasat, senyora,
cansat, afligit y trist.

MARIA. En un carrer lo he encontrat,
no mi han deixada acostar,
judicau com puch estar
usantme tal crueltat.

DONA 2. Senyora, cobrau valor,
pues gustós mor é innocent.

MARIA. Ay fill meu! y que torment
tan grave oprimeix mon cor!
Tot lo univers me es contrari.
Senyoras, vaigmen corrent,
que segons passa la gent
deu arribar al Calvari. *(Sen va.)*

Mutació.

ESCENA X.

Calvari.

JESUS, CENTURIO, TROMPETER, ANÁS, CAIFÁS,
lladres, soldats,

(Música y poble los soldados fan evolucions.)

CENTURIÓ. Ja habém en lo lloch arribat
ahont la sentència destina

y ab prestesa determina
que se obria aquí lo forat.
En ell posaréu la creu,
de la mida cuidadosos,
y entre dos facinerosos
alsaréu lo fill de Deu.

ANÁS. Molt capritxós es Pilat
y encara arrogant murmura.

CAIFÁS. Ell ha tinguda ventura
que jo no li he demanat.

ANÁS. Diu que lo que ha escrit ha escrit,
que es disbarat singular.

CAIFÁS. Pues que mor, deixemlo estar:
ja sabem que es rey fingit.

ANÁS. Ab tot, nos estará mal
que hajam mort á nostre rey.

CAIFÁS. No l' ha mort sino la lley
promulgade en tribunal

ANÁS. Com ell acabia la vida
aixó nos imperta poch.

CAIFÁS. Pues ja la gent dona lloch
de assí veurém la partida.

ANÁS. Desde aquí de son valor
passarém los dos revista.

CAIFÁS. Será per mi la tal vista
lo entreteniment millor.

(Fan tot lo que diuen los versos.)

ANÁS. Ara li clavan un bras
y lo altre tiran ab corda.

CAIFÁS. Si ell de esta no se n' recorda
digan que no so Caifás.

ANÁS. Ara li clavan los peus:
Oh que congoixós está!

CAIFÁS. A veure si ara dirá
que es ell lo rey dels hebreus?

ANÁS. Pera posarla al forat
han alsat la creu en alt.

CAIFÁS. Com ha donat tan gran salt
tot lo haurán desconjuntat.

ANÁS. Pera ferli companyia
alsan los lladres també.

CAIFÁS. De cerca veurém mes be
son esfors y valentia.

ANÁS. Sa mare arriba plorosa
y ab la creu ja está abressada.

CAIFÁS. Es mare, y está angustiada
mirant sa mort afrentosa.

ESCENA XI.

Ditas. S. JOAN, MARIA SANTÍSSIMA, MARIA SALOME,
MARIA JACOBE, MAGDALENA,

MARIA. Oh amat fill de mas entranyas!
si en algun temps foreu vos
mon refrigeri, descans,
y alegre consolació;
ara, fill meu, las feridas
que s' miran en vostre cos,
son espasas que cruels

atravessan lo meu cor!
Ay de mi! com quedaré
jo sens fill y sens espós?
De qui esperaré jo alivio
en mas penas y afliccions?

JESÚS. Vos, dona, preneu per fill
á Joan vostre nebot;
vos, Joan, preneu per mare
á ella, que ho es de tots.

JOAN. Ditzós jo, mare, que puch
invocarvos ab tal nom!
Sempre vos he de servir
y acompanyarvos en tot.
Y ara, mare mia, ja
aconsolauvos un poch,
pues que mort lo vostre fill
per remey de tot lo mon.

JESUS. Tinch set!

SAYÓ 1. Olal! Te set!

SAYÓ 2. Set tens, beute la suor,
que per refrescarte be
fa un aire de alló famós.

MARIA. Ay afligida de mi!
Que es lo que jo sento y veig?
que lo criador del mon
ara suspira de set!

Com á cosa tan extranya,
no os admirau, terra y cel?
Cem no rompeu vostres pits
per donarli algun refresch?
Aquell que rega la terra
ab cristallinas corrents,
ton necessitat está
que penosa set pateix!

MAGDA. Oh senyor Deu y mon mestre!
que sent vostre lo univers
estau en tanta pobresa

que per aigua suspireu!
Que se es fet lo regositjo
de casa del fariseu,
quant de fragancia la umplireu
y de aromátichs encens?

Sols ara puch oferirvos
ja que os miro tant sedent,
los vius cristalls que destilan
en llágrimas los ulls meus.

SAYÓ 1. Pues estás en eixa taula
assentat tan reverent,
ab esta tassa de esponja
beu, Jesús de Nazareth.

(Li dona béurer ab la esponja.)

Aqueixa si que es beguda!
á fe que t' regalem be,
perque pugas predicar
de aqueix púlpit als hebreus.
No la refusias, rey nostre,
que es regalada: beu, beu,

SAYÓ 2. Ell no ha fet sino gustarla,
y luego es estat complert.

JESUS. A vos, pare celestial,
suplico que perdoneu
á tots áaquells que no saben
lo que fan ni lo que han fet.

ANÁS. Si á molts altres has salvat.
com no 't salvas tu mateix?
y com si ets fill de Deu viu
no baixas de aqueixa creu?

SAYÓ 1. Salvaos, per vida vostra,
si sou lo rey dels habreus.

MAL LLADRE. Si tu ets Cristo com dius
y pots tot lo que pretens,
com á tu mateix no t salvas
y á nosaltres dos també?

BON LLA. Segons lo mal que has parlat
Gestas, tu no tems á Deu;
Si nosaltres dos patim,
es per lo mal que habem fet;
pero aqueix pateix sens culpa;
y pues sens culpa pateix
y coneixem sa innocencia,
está mal que 'l blasfemém.

SAYÓ 1. Com va, destruidor del temple?
Tu que ab tres dias no més
vols tornar á edificarlo?

BON LLADRE. Confesso, senyor, que sou
mon Deu y rey sempitern;
quant seréu en vostre regne
prechvos de mi os recordeu.

JESUS. Dimas, jo 't dono paraula
de que avuy los dos serém
tots junts en lo paradís.

BON LLA. Senyor, la paraula os prenh.

SAYÓ 1. Olal! apar que es rey de veras
pues comensa á fer mercés:
femli pues tres reverencias
y digamli salva rey.

TOTS. Salva rey, salva rey, salva rey.

SAYÓ 2. Ab un cetro á cada ma,
á fe que governas be
en aqueix elevat trono
mirat de tota la gent.

SAYÓ 4. Qui et veja, tantas feridas
y lo cos de sanch cubert,
haurá de dir per lo menos
que ets rey de aquells mes valents.

SAYÓ 1. La set li será tornada
que jo ab la boca ho coneix;
pues solia ser hermosa
y ara molt negra la veig:
tornaume á donar la canya.
Anem, segona vegada
beu, Jesús de Nazareth.

(Li torna á donar béurer.)

ANÁS. Pues te picas de profeta,
com no baixa foch del cel?

(Lo sayó 1 cull la túnica de Jesús, y los demás també la voten, y lo centurió los apacigua, y els diu que la juguen.)

SAYÓ 1. Quatre trossos ne faré
y després la partirém.
SAYÓ 2. Mes valdrá que la juguém.
SAYÓ 3. Aixó á mi no m' está be.
CENTURIÓ. Cesse, soldats, la pendencia;
jo vull concertar las paus:
podréula jugar á daus.
SAYÓ 1. No es mala aqueixa advertencia.
SAYÓ 2. No convé que la rompám;
esteneula vos en terra.
SAYÓ 3. Bona será per la guerra.
SAYÓ 1. A quantas sorts la jugám?
SAYÓ 2. A la primera, tirau.
SAYÓ 1. Sis y as. Bon punt tindré.
SAYÓ 2. Senas. Jo la guanyaré.
SAYÓ 3. Doblons.
CENTURIÓ. Vostra es, soldat, plegau,
vos habeu tingut ventura.
SAYÓ 3. Bon sastre la fabricá,
pues en tota ella no hi ha
pedás. bora, ni costura.
SAYÓ 1. Tornaume los daus á mí.
SAYÓ 2. Aquí els he deixat en terra.
Malaits ells y la guerra
y jo quant los coneguí.
SAYÓ 1. Tant com puch los he tirats,
lo diable sels en port.
SAYÓ 2. Oh, se hagués antes mort
lo traïdor que 'ls ha portats.
SAYÓ 1. La túnica es lo que m' dol.
SAYÓ 3. Jo la estimo més que tu;
perque no me la robi algú,
faré no la vegie el sol.
SAYÓ 1. Apar que ell te vol servir,
pues ja pert son resplandor.
SAYÓ 2. No me agrada tal rumor.
SAYÓ 3. Jo m' determino á fugir.
ANÁS. Las estrellas ixen ara.
entre broma molt oscura.
CAIFÁS. Escapar será ventura
de una confusió tan rara.
JESÚS. Deu meu, no m' desampareu,
y pués tot está acabat,
en vostras mans Pare amat,
entrego mon esperit.
*(Al moment de dir Jesús estas paraulas
comensa un terremot molt fort y tots*

fugen; los morts surten de las sepulturas y una claró llumina á Jesús en la creu. La música acompanya el quadro.)
ANÁS. Oh que terrible alborot
se ha mogut al espirar.
CAIFÁS. La terra nos vol abrigar
ab aqueix gran terremot. *(fugen.)*
CENTURIÓ. No son morts á lo que s' veu
los lladres, que algun suspir
fan, y per ferlos morir
las cuixas els trencaréu.
(Trencan las cuixas a los lladres los sayons.)

ESCENA XII.

CENTURIO, LONGINOS ab llansa. Quatre sayons.
Els lladres morts. MARIA SANTÍSSIMA. MAGDALENA, JACOB, SALOMÉ, S. JOAN, JESUS mort.

SAYÓ 1. Anem, Longinos, aquí,
sacudiuli la llansada.
LONGINOS. Ja la tinch enarbolada;
es aqueix que toco?
SAYÓ 1. Sí; aqueix es. pegauli fort.
LONGI. Crech que he cobrada la vista!
Senyor, á tan gran favor
de ser agraphit no cesso,
y així desde ara os confesso
per mon Deu y redemptor.
SAYÓ 1. Aquí-tot sol que se estiga,
fugir vull del alborot.
SAYÓ 2. Jo també, que el terremot
causa en mí una gran fatiga. *(fugen.)*
CENTURIÓ. La gran commoció que's veu
de prodigis y senyals,
son tots indicis reals
de que era aquest fill de Den.
Y vos, Senyor y Deu meu. *(agenollat.)*
usau en mí de pietat;
pues si jo, desatinat,
en vostra mort consentí,
ja de tot cor ay de mí!
me pesa de tal maldat.

FÍ DEL QUADRO SISÉ Y DEL ACTE QUART.

ACTE QUINT

QUADRO SETÉ

Devallament de la creu.

ESCENA PRIMERA.

Bosch

JOSEPH DE ABARIMATEA, NICODEMUS

Nico. Que os ha aparegut, senyor,
de la mort dura y cruel
que ha donat ab gran rigor
á Jesús lo poble infiel
sentli ell tan benefactor?

JOSEPH. Ja he vista la crueldat
del inhumá poble hebreu.
que es poble de iniquitat;
y ara me sabia greu
si no hi hagués repugnat.

Nico. Senyor, á Pilat anem,
y alcansada la llicencia,
de la creu lo baixarem;
y quant fassa resistencia,
per aixó no ho deixarem.
Ell sens dupte era home y Deu,
que ab prodigis ho ha mostrat
quant ha espirat en la creu.
Y en fi, jo crech que Pilat
no impedirà lo intent meu.

JOSEPH. Pera mi será ventura,
pues he sentida sa mort.

Una nova sepultura
li daré dintre mon hort,
que es tancada y ben segura.

Nico. Anem, que sa mare plora,
y aixís se consolará.

JOSEPH. Será fet antes de una hora.

Nico. Jo sé que ho estimará,
perque es honrada senyora.
(*Sen van.*)

Mutació.

ESCENA II.

Casa de Pilat.

PILAT.

També aquí sento vacilar la terra:
no son mos ulls ni es mon cervell que

[roda:
ni unaalé de aire móurer fa las fullas,
y roncá el temporal sento dessota!
Desanch d'un innocent mas vestiduras
espuñejadas tinch! Mes digne fora
qu'aqueixas tacas mon esfors mostrassin
per lliurarlo de mort ignominiosa!
Jo, poruch, d'aquet poble á l'amenassa!
y desconfiat de la justicia en Roma
á un criminal li trencó las cadenas,
y donch l'anyell á famolencas golas.
La gratitut de Barrabás pagada
veuré tal volta ab menyspreu y mofa
mentres d'aquell que va á la mort no s'

[ouen
mes que paraulas de perdó y de gloria.
No basta, no, que la judaica rassa
haja d'est crim las conseqüencias totas
acceptát, en lo fons de ma conciencia

hi ressona una veu acusadora;
y de vil, de cobart, y de mal jutge
en son procés me tildará la Historia.

ESCENA III.

Dit y el ESCUDER.

ESCUD. Senyor, aquí hi ha un home vell
ab la barba veneranda
que demana algun consell.

PILAT. Passa tú á aquesta banda,
que sols vull véurerme ab ell.

ESCENA IV.

Dits y JOSEP.

JOSEP. A vos, magnífich senyor,
suplico ab humilitat,
que mitigant lo rigor
me doneu per gran favor
los cos del crucificat.
Además, que es cosa igual
á vostre discret judici,
pues pareixeria mal
que en la Pasqua principal
estigués en lo suplici.

PILAT. Cóm? es ja mort per ventura?
hanli los ossos trencats!

JOSEP. Senyor, sí als dos condemnats;
que á Jesus sa mort tan dura
de eix martiri lo ha excusat.

PILAT. Per informarme millor,
faré que Centurió vinga
pues es de tot sabedor.

JOSEP. Vos, com prudent senyor,
faréu lo que mes convinga.

PILAT. Voſ, escuder, al instant
avisau á Centurió
que aquí lo estich aguardant.

ESCUDER. Ell per la porta está entrant
si no me equivoco jo.

ESCENA V.

Dits y CENTURIÓ.

CENTURIÓ. Senyor, á vostra presencia
trist y melancólich vinch
y molt que contarvos tinch
si acás me donau llicencia.

PILAT. Las novas que vos portau
tan congoixós y confús,
son de la mort de Jesús?

CENTURIÓ. Sí senyor.

PILAT. Pues comensau.

CENTURIÓ. Quant se li ha notificada
la sentencia fereu vos,

ab humilitat profunda
posá en terra las genolls,
y elevant los ulls al cel,
ha fet devota oració
á son pare celestial
ab ansias vivas del cor.
Y lo perdó demanantli
dels pecats de tot lo mon,
li ha oferta la sua vida,
penas traballs y dolors,
pera donar per los homens
perfecta satisfacció.
Luego ha abressada la creu,
y adorantla ab molt amor,
li ha dit tan dolos requiebros
que me ha enternit lo cor.
Y sens deixarlo acabar
aquells inhumans sayons,
impacients li carregaren
la pesada creu al coll.
Mes com era imponderable
y ell tan dessangrat del cos,
tan llagat de cap á peus,
tan llastimat dels assots,
molt frequent queya per terra;
y discoregueren tots
que ans de arribar al Calvari
moriria: y per aixó,
y no per compassió alguna,
obligaren á Simou
que á Jesús portás la creu
y encara li costá molt.
Anant de aqueixa manera
publicat per malfactor,
una dona compassiva
mirantlo tan llastimós,
la cara li ha aixugada
ab sa toca ó mocador,
quedant en lo drap impresa
ab horror y admiració.
Habantlo encontrat sa mare
tal fou la pena dels dos,
que parlarse no pogueren,
mirarse sí ab afició.
Arribats á lo Calvari
ab grans crits y confusions,
hem trobat ja de las creus
fets y previnguts los clots.
Luego ab imperiosa veu
hem fet apartar á tots,
que per ser tanta la gent
era fiach mon esquadró.
Posada la creu en terra,
los mes que inhumans sayons
de Jesús la vestidura
han arrancada ab furor;
y com las llagas tenia
frescas dels cruels assots,
corrian torrents de sanch

de sas venas per mil llochs.
 Luego li han donat á véurer
 fel y vinagre en un got,
 com se acostuma á donar
 als sentenciats á mort.
 y com un anyell molt manso
 posat al degollador,
 se ha estés sobre la creu
 sens parlar ni poch ni molt.
 Tots los sayons á las horas
 com á devoradors llops,
 lo han pres per las mans y peus
 pera clavarlo millor.
 Ab un clau casi sens punta,
 poch agut, pero no tort,
 li han clavada la una ma
 y á mí me han clavat lo cor.
 Y al volerli clavar la altra,
 porque no arribaba al lloch
 del forat de la barrina,
 lo han desconjuntat del tot.
 Pera clavarli los peus,
 li han donat tan cruels cops,
 que era bastant lo mes mínim
 pera deixarlo allí mort.
 Luego que es estat clavat,
 ab un confús alborot
 lo han alsat, porque 'l vejessen,
 y llansat la creu al clot.
 Encara que jo volgués
 no podria dir lo molt
 que lo han affigit ab penas,
 ab vituperis y afronts.
 A Dimas regonegut
 li ha concedit lo perdó
 y que avuy ab ell seria
 en Paradís deliciós.
 Allí sa mare y Joan
 lo acompanyaban ab plors,
 y ell per donarlos alivio
 ha parlat així á los dos:
 «Vos, dona, preneu per fill
 á Joan, vostre nebot;
 vos, Joan, preneu per mare
 á ella que ho es de tots.»
 Aquí los plors de sa mare,
 las angustias, los dolors,
 no podria referirlos
 pues innumerables son.
 Mes con plorar no debia
 ab lo mes intens esfors,
 mirant á son amat fill
 en tránsito tan horrorós?
 Pues aquell hermós aspecte
 que antes prendaba á tothom,
 tan desfigurat estaba
 que mirarlo feya dol.
 Lo que allá en sas profecias
 Isaías digué á tots,

que veurian en la terra
 á un home ple de dolors,
 assaciat de mil oprobis
 y reputat per leprós,
 se ha vist al peu de la lletra
 en Jesús segons crech jo.
 Estant pues tan affigit,
 ab un suspir dolorós
 ha dit que tenia set,
 crech que de incendi de amor.
 Ab una canya y esponja
 que allí portaba el sayó,
 li han donat fel y vinagre
 per aumentar son dolor.
 Després alsant un gran crit
 ha invocat trist y queixós
 á son Pare etern, dientli
 porque lo deixaba sol?
 Com á eco de esta veu
 com be hauréu advertit vos,
 ab un terremot la terra
 encontinent li ha respost.
 Las pedras unas ab otras
 se partian ab grans cops,
 mostrant ser mes sensitivas
 que los hebreus ingrats cors.
 Tenyida de sanch la lluna,
 del tot eclipsat lo sol,
 se ha mirat en un instant
 lo univers vestit de dol.
 Y pensant que 's destruia
 la máquina de aquest mon,
 ab atropellada pressa
 ha fugit luego tothom,
 quedantme jo ab mos soldats,
 be que ab espant y temor.
 He manat rómpre las cuixas
 als lladres que no eran morts.
 y per probar si Jesús
 ho era encara del tot,
 Longinos ab una llansa
 ha traspasat lo seu cor:
 en lo punt de sanch y aigua
 li ha oberta una viva font
 que li ha tornada la vista,
 deixantnos pasmats á tots.
 Jo á vista de tals prodigis,
 confesso, invicto pretor,
 que Jesús es fill de Deu
 y me pesa lo hajan mort.
 PILAT. No sé lo que mi puch fer,
 Centurió; no ignorau vos
 que molt temps he resistit
 tan iniquas pretensions.
 Diguérenme que dirian
 que era jo al César traïdor,
 y que sobre ells y sos fills
 la sanch del just sempre fos.
 Jo tement esta amenassa,

per justificar-me tot,
me rentí las mans, y luego
fiu la sentència de mort.
Ara no sé que m' hi fassa.

JOSEP. Lo que podeu fer, senyor,
es donarme lo permís
pera que enterre son cos.

PILAT. Perque os desitjo servir
vos lo dono de bon cor;
pero convé molt que vajan
alguns soldats dels millors
á guardar la sepultura
sellada en mon propi nom.
Perque me han dit los rabins
que tenen ara temor
que lo robian sos deixebles
per enganyarnos á tots.
Pues diuen que li han oit
dir en alguna ocació
que prest ressuscitaria
triuñfant, alegre y gloriós.

CEN. Senyor, jo aniré á guardarlo,
si gusta, ab mon esquadro.

JOSEP. Y jo, pues tinch la llicencia,
no solament en mon hort
li donaré sepultura,
mes també en mon propi cor.

(*Sen van.*)

FI DEL QUADRO SETÉ.

QUADRO OCTAU

Lo devallament de la creu.

ESCENA PRIMERA.

Calvari.

JESUS en la creu, MARIA SANTÍSSIMA, MAGDALE-
NA, S. JOAN, MARÍA JACOBE, MARÍA SALOME.

S. JOAN. Com puch jo víurer, senyor,
contemplantvos en la creu
mort á impulsos del rigor?
Pero ja conech, Deu meu,
que aixó es efecte de amor.
Y no faré molt en dir

que, mirant lo vostre amor,
si vejessau convenir
per remey del pecador
tornariau á morir.

Y vos, mare, que seréu
mia, pues Jesús ho vol,
no aixís tan trista ploureu;
pues vostra tristesa y dol
mil trosos fa del cor meu.

(*Se veurán passar en lontananza á Josep
y Nicodemus dirigintse al Calvari.*)

MARIA. Ay Joan! com puch estar
sino trista y afligida?
com puch sino sospirar
sens poderme consolar
mirant morta ja ma vida?

S. JOAN. En algun modo podréu
ab mí tal falta suplir,
y així ja mes no ploureu;
pues sempre os he de servir
com vos mateixa veuréu.

MAGD. Com está mirau, amigas,
nostre mestre y Redemptor;
de sa mare las fatigas
mirau també y lo dolor.

Ay amor, á lo que obligas!

S. JOAN. Alsau vostres ulls, senyora,
perque veig en lo camí
que torna la gent traidora.

MARIA. Que vingan en aquesta hora
qui serán? triste de mí!

S. JOAN. Senyora, mostrau valor,
que no hi ha ningun perill,
pues no ve ningun traidor,
sino dos homens que amor
tenian á vostre fill.

ESCENA II.

Dits, JOSEPH y NICODEMUS.

NICOD. Lo plany que Maria fa
á mí me romp las entranyas.

JOSEPH. Mirant lo trista que está,
es molt cert que las romprá
á las mes duras montanyas.
Adoramte cos sagrat
de nostre gran Redemptor,
tan escupit y assotat
y en eixa creu maltractat
per lo nostre gran amor.

NICOD. Senyor rey omnipotent,
ja os regoneixem per Deu:
gran es nostre atreviment;
pero tenim bon intent
en baixarvos de la creu.

JOSEPH. Senyora, un tant la amargura
podréu ara sossegar;
pues nos porta la ventura

pera donar sepultura
los dos á vostre fill car.
Ja la llicencia tenim
alcansada de Pilat:
lo que vos sentiü, sentim,
y així á servirvos venim
en esta obra de pietat.
Ja sé que no mereixem
tocar un tan sagrat cos;
pero al mateix temps veyem
que aqueix amorós extrem
ha de agradar á ell y á vos.

MARIA. Ell vos sabrá ben pagar
la caritat que teniu
en volerlo desclavar;
y jo ab carinyo excessiu
tal servey tinch de estimar.

NICOD. Senyora, antes que tornassen
será be que el desclavem;
perque mort no 'l maltractassen
estos de Jerusalem.

MARIA. En haberlo desclavat,
senyors, donáumel á mí.

JACOBÉ. Posau la escala al costat.

MAGD. A devallar mon amat,
Joan, ajudau aquí.

JOSEPH. Senyor, donau-me valor
(Pujant per la escala.)
pera que puga tocarvos;
pues be sabeu vos, senyor,
que sols naix de mon amor
lo atrevirme desclavarvos.

NICOD. Ajudaume, Senyor meu,
en aquesta conjuntura;
perque puga de la creu
baixarvos com mereixeu
y donarvos sepultura.

JOSEPH. Oh ma soberana, que
(Adora la ma.)
estás per mí traspasada!
puig la vida me has donada,
dónam la gloria també!

NICOD. Jo te adoro, ma sagrada,
(Adora la ma.)
que ab riquesa celestial
te ostentas mes lliberal
quant mes te mostras clavada.
Las estenallas, Joan,
donaume per desclavarlo.

JOSEPH. Y per poder sustentarlo
las toballas servirán.

S. JOAN. Solícit y cuidadós
(S. Joan dona tot lo que marcan 'ls versos.)
vos dono las estenallas,
com y també las toballas
que hebeu demanat los dos.
Ab entranyas de pietat
vos encomano la pressa,
porque mon cor se interessa

en véurerlo desclavat.
Oh cos sagrat! ja venir
podeu á aquestos mos brassos,
que entre carinyosos llossos
ma vida espero rendir.

NICOD. Preneu esta part, Maria,
vos Joan, l'altra pendréu.

MAGD. Baixau ja de aqueixa creu,
mestre del ánima mia.

S. JOAN. Los dos tenim ja ben fort,
no hi ha sino desclavar.

JOSEPH. Molt be costa de arrancar
(Van desclavant á Jesús.)
aquest clau que está tan fort.

NICOD. Oh clau! si antes de rigors,
ja ets ditzós senyal de pau,
y sent clau, serás la clau
per obrir als pecadors.

JOSEPH. Oh clau, ja ple de dulsura!
jo te adoro, pues ditzós,
(Adora al clau.)
de fixar tant sagrat cos
has lograda la ventura.

NICOD. Adoramvos, peus sagrats,
(Adora 'ls peus.)
y os donám tiernos abrossos,
pues estau tan llastimats
en pago de los sants passos
que per tots habeu donats.

MÚSICA. De la mes alta montanya
(Van baixant á Jesús poch á poch; y després lo posan á la falda de Maria Santíssima.)
baixa lo millor Moisés,
y universal interés
doná al mon ab esta hassanya.

JOSEPH. Preneu, senyora, confort;
pues despues de tal tormenta
ja vostre amat fill intenta
pendrer en vos segur port.

MARIA. Oh fill amat del meu cor!
Digau, que se es fet lo temps
en que erau lo meu alivio
y de mon espós Joseph?
Oh! que diferents abrossos
ara vos dono, fill meu,
de aquells que un temps os donaba
quant estabam en Betlem!
Tot lo que m' profetisá,
Simeon, aquell bon vell,
ara en estas agonías
sens duple se veu cumplert.
Sent vos, Senyor absolut
y Rey de tot lo univers,
ara vos miro tan pobre
que estau tot nu y descubert.
Vos matéix la sepultura
donareu al gran Moisés;
y ara, fill, vos farà falta

que tant la habeu menester.
JOSEPH. No farà, senyora mia,
 com vos mateixa veuréu:
 donauos pues la llicència
 y luego lo enterrarem.
 Una sepultura tinch
 ja previnguda per ell
 dintre de mon hort tancada,
 la qual es nova y decent.
 Per amortallar-lo aquí
 portám un llansol també,
 lo qual es molt blanch y prim
 pero no com ell mereix.
 Y pues que per est objecte
 ja Nicodemus lo estén,
 ab vostre permís, senyora,
 jo per los peus lo pendré.

MARIA. Joseph, aguardau un poch,
 tanta pressa no os doneu,
 pues ay de mí! sens mirarlo
 ja bastant temps estaré.
 Ay fill meu! que faré, trista,
 que entre penosos extrems,
 si no os veig perdré la vida
 y si os veig será 'l mateix?

NICOD. Advertiu, senyora mia,
 que convé que lo enterrám
 luego, y sens tardansa alguna
 perque no podrém despues,
 pues la lley en los dissaptes
 fer enterros prohibeix.

MARIA. Ay de mí! aquí 'l teniu
 ja que aixó per fi ha de ser.

MAGD. Oh mestre meu! per lo enterro
 pèndrervos vull de eixos peus
 que jo ab llágrimas renti
 y aixugui ab estos cabells.

MARIA. Aguardau, no de sa cara
 en est instant me priveu,
 que vull tornar á adorarla
 per últim despediment.
 Ay de mí! que en nit oscura
 passaré ma vida, pues
 lo sol que m' illuminaba
 ja ha passat tot lo ponent.

JOSEPH. No 'ns detingám mes, senyora,
 pues convé que despatxém,
 perque temo molt que tornen
 aquells inhumans jueus,
 y per desfogar sa rabia
 vingan ab algun pretext
 á portar tan sagrat cos
 dintre de Jerusaím.

MARIA. Ay desdixada de mí!
 tot podria ser, Joseph,
 que no 's pot esperar menos
 de una tan ingrata gent.

NICOD. Joan y Joseph, los dos
 per mitj del cos lo pendréu;

y per mí reservo 'l cap,
 lo cual llamentan pendre.
MAGD. A mí, com queda ja dit,
 de dret me tocan los peus.
JACOBÉ. Nosaltres dos á Maria
 plorant acompanyarem.
MARIA. Veniu, àngels celestials,
 veniu, veniu, y veuréu
 com se enclourá en un sepulcre
 que no cap en terra y cel.

(Surten quatre àngels ab los trofeos de la Passió.)

MÚSICA. No ploreu la tragedia
 llastimosa, no ploreu,
 que tremolant banderas
 prest se 'n pujará al cel.
 No, no ploreu
 que del sepulcre
 será lo temps breu.

(Sen van tots ab molla pausa.)

Mutació.

ESCENA III.

Bosch curt.

Surten los referits portant loçcos de Jesús y reposant en mitj del teatro.

ANGEL 1. De esta corona el rigor,
 en pago dels beneficis,
 lo home ingrat dona, ab sos vicis,
 á son Deu y redemptor.

ANGEL 2. De la cadena de esclaus
 Deu al home ha llibertat,
 y ell ingrat li ha fabricat
 de esta cadena estos claus.

ANGEL 3. O home cruel é ingrat!
 mira be en est instrument
 lo estrago gran y sangrent
 que á ton senyor has causat!

ANGEL 4. O humilitat extranya!
 que sent Deu, Rey infinit,
 volgués ser tan escarnit
 ab esta púrpura y canya.

MAGD. Quant estos peus de dolor
 ab las llágrimas rentí
 qui havia de presumí
 que á mon Deu y redemptor
 havia de véure així
 per salvar al pecador!

S. JOAN. Oh home cruel é ingrat!
 tú has sigut lo instrument
 ab que bárbaro y sangrent
 aquest poble ha maltractat
 á son Deu omnipotent
 per destruir lo pecat.

JOSEPH. O humilitat extranya!

que sent vos rey celestial,
per escarni sens igual,
aix poble una verda canya
vos donás per cetro real!
ICOD. De la cadena de esclaus
Deu al home ha llibertat,
y ell ingrat li ha fabricat,
de eixa cadena los claus
que á la creu lo han subjectat.
USICA. No ploreu la tragedia
llastimosa, no ploreu
que tremolant banderas, etc.

Mutació.

ESCENA ÚLTIMA.

Sepulcre.

*Los de la escena anterior. Los referits
colocan el cos de Jesús en lo sepulcre.*

JOSEPH. Salve, sepulcre ditxós
próspero y afortunat,
pues que la ditxa has lograt
de inclóurer tan sagrat cos.
JOAN. Salve, arca magestuosa,

pues tu sola esta vegada,
del nou Moisés tens guardada
la vara mes prodigiosa.

MAGD. Salve, clot afavorit,
tu que ab modo tan plausible
comprends al incomprendible
y enclous al que es infinit.

MARÍA. Salve, pedra, que avuy guanyas
los millors àngels de honor;
pues enclous aquell senyor
que han portat estas entranyas.

JOSEPH. Senyora, pues ja está closa
la sepultura ahont reposa
vostre fill y nostre Deu,
anem á adorar la creu.

MARÍA. Deixaume besar la llosa.

(Sen van.)

*(La escena se transforma en gloria.
Canta lo coro.)*

NOTA. En cas de ferse la Resurrecció, al acabar lo vers de Maria Santissima, surt lo Centurió ab los soldats, los coloca al rededor del sepulcre y cau lo teló.

FI

